

PAULO ME NIINÄCE LETA KORINITO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

Sebore Mene

¹ Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne, Acejiyame lui ne teeme singi miji pi najuji ai kaakesea täápume. Cane piyepu mine cama yepä ätrunga biname Sostene, cine te yoogärenago ² Acejiyame me ätrunga ingle cabu me Korinito babo cewe ngalebora. Cine weebibine jiwablininago, lui bine ala ituge asogleca mara me äbitame Acejiyame täápume, lui cina teemi nemi Yeesu Keriso cama yepä me äbita miji pi. Ai leta cuta iyeta biname bime bau me iyeta poto ta, lui cina yaawejanusu mime iyeta bime Yageyame Yeesu Keriso ne.

³ Acejiyame mime Babe piyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piyepu teepi weebibine poode ceerame.

Acejiyame te Yeesu Keriso me cabu ca Mibibine Miji Niwenanenininige

⁴ Cane Acejiyame ne eso yääcäranune weeme täápume, ingle tabe lipu owecu ituge äbita weeme täápume Yeesu Keriso cabu ca. ⁵ Keriso cama yepä äbita miji pi weene kokre ituge äbita iyeta mule cabu, cuta piyepu iyeta iicema cabu piyepu iyeta umle cabu. ⁶ Keriso poto cidi me mene te weeme cabu braju itu jaawenepi epu kokre cama, ⁷ egä weene itu jääpänanemepeye iyeta miijimiji

gwidape weeme seemo ireclota tääpume, weene liba jewagrieniye Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta ne. ⁸ Tabe te cuta weebibine kokre me cire jiwenipi ngälu ngälugaabe me, piba weeme cabu nuuja niiya ne lica cirege päpäna teeme acnenuta bimu cabu. ⁹ Acejiyame lui te weebibine tisoglicipi teeme Bägrä Yeesu Keriso, mime Yageyame cama yepä me äbitame, weene toraca ätrunga ecitepeye teeme cabu, egä tabe cirege wawena tabe ngena tääpume ituge jaji.

Korinito Ätrunga Biname cina Maramara Abelaninisi

¹⁰ Cäme ätrunga binamewale, cane Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu jijenininine weene yepä ngene atwana cama lenajame, piba weene mara me lica päbitipeye. Weene miiji gigri yepä ngene atwana cama lenaja. ¹¹ Kloe me ingle cabu ca poto biname cina cebine najepesi, egä weene, cäme ätrunga binamewale, jiceliniye peema, egä laasi nyene babo biname. ¹² Cane naace tääpume egä weeme yepä te jiicenige egä, “Cane Paulo me biname gäne,” nuuja te jiicenige egä, “Cane Apolo me biname gäne,” nuuja te egä, “Cane Peteru me biname gäne,” cuta nuuja te egä, “Cane Keriso me biname gäne.” ¹³ Yeesu me binamewale lui teeme tääpe gemi. Ingle teeme tääpe lui yepä gyene, peei name pi teepi äblicäco maramara äbita. Nää Paulo tage, lui te baarge uli cabu budre äbituji weeme tääpume? Nää, Paulo me ngii cabu weebibine niiye ca ituge äciseja? ¹⁴ Cane Acejiyame ne eso ecärenine, egä cane te lica weebibine niiye ca jicisäjipene, yepä Krispo naabine taatu Gayus

jääcisäjepene. ¹⁵ Siige nuuja te äblicäco iicana, egä weebibine cäme abiberäja bägrä täápume ituge niye ca äciseja. ¹⁶ Yoo, cane cuta Setepano teeme ingle biname cama niye ca jääcisäjemepene. Yepä cane ngene lica jotwenine, egä cane cuta pototo bine ituge niye ca äciseja coo liiyepu. ¹⁷ Keriso cebine lica nätyepuji niye ca äcisejame, yepä tabe nätyepuji Miiji Mene jajanename. Cane ai gawecewe umle biname bime pana lica jicemimune, ingle cane singi lica gäne Keriso me budre me kokre te papa me äbitame.

Acejiyame me Kokre piyepu Umle Lui Keriso Sine

¹⁸ Mene Keriso me budre pototo cidi me baarge uli cabu papa gyene eei bime täápume, budre gaabe cabu lui cina yaacluge. Yepä mine lui cina ireclota gaabe cabu naclenige, mime täápume Acejiyame me kokre pisi nyene pui mene cabu. ¹⁹ Oogäräneji mene te jicenige apu egä,

“Cane ai gawecewe umle biname bime umle ne cire yiigarecepene;
cuta laatibi bucurage mule pototo cidi me labiberäjininusi,
cane teeme peei abiberäja ne papa me cire jaawenepene.”

²⁰ Siige ai gawecewe umle biname cina teepi ngena miiji gemi; piyepu laatibi labiberäjininusi bucurage mule pototo cidi me, teepi cuta ngena miiji gemi; piyepu laatibi cängena jaatranimusi ai gawecewe me gwidape pototo cidi me, teepi cuta ngena miiji gemi? Acejiyame te ituge aboclomta, egä ai gawecewe me umle lui buduma

umle gyene. ²¹ Acejiyame teeme baborage umle ngalebhora apu ngene jotwananuji, egä biname cina lica birige teemerage umle ca Acejiyame täápume umle äbita. Eewe, päta tabe ngene jotwananuji, egä cine lui Miiji Mene jaajananemusi, gawecewe muleyame biname cina lui mene ne buduma mene ca einenisi, laatibi jäätrungusi pui mene ne, teepi te ireclota ne jääpänusi. ²² Israela biname cina singi ciitaca mule bine päpäname, Griik biname cina umle ne jirngenis, ²³ yepä cine te Yeesu Keriso poto cidi me mene jejanenemisi, baarge uli cabu lui te budre äbituji. Israela biname cina ai mene ne jigyenisi piyepu Griik biname bime täápume papa gyene. ²⁴ Yepä Acejiyame lui bine ala ituge asogleca teeme binamewale täápume, Israela biname coo poto biname, teepi Keriso ne jääpänusi ai mene cabu. Tabe sine Acejiyame me kokre piyepu umle. ²⁵ Acejiyame lui mule ne jaawenuge, biname cina lui mule poto cidi me jiicusi egä, “Buduma mule gyene,” pui mule te yäätucäruge biname bime umle ne. Piyepu Acejiyame me ngena mule poto cidi me jiicusi egä, “Kokre cäco mule gyene,” pui mule te yäätucäruge biname bime kokre ne.

²⁶ Cäme ätrunga binamewale, weene ngene jotwineye, weene lipu biname ge, Acejiyame te liba weebibine ala tisoglicipi. Weeme cabu nesae taatu ge, lui poto cidi me jiicusi egä, “Umle biname, kokre cama biname, babo ngii biname.”

²⁷ Acejiyame naace täápume eei bine jejäcrimuji, gawecewe muleyame cina lui bime poto cidi me ngene jwaatwananinusi, egä teepi papa gemi, inge tabe singi ai gawecewe umle biname bine

ajiri me wawename. Cuta eei bine naace täápume jejäcrimuji, gawecewe muleyame cina lui bime poto cidi me ngene jwaatwananinusi, egä teepi kokre cäco gemi, ingle tabe singi ai gawecewe kokreyame biname bine ajiri me wawename. ²⁸ Tabe eei biname bine jejäcrimuji, biname cina lui bine gawe me yaapremalemusi, jäägyemusi, jüicusi, egä papa gemi, naace täápume eei bine iigarecame gawecewe muleyame cina lui bime täápume ngene jwaatwananinusi, egä teepi modamoda biname gemi. ²⁹ Tabe ai ne naace popi jewenuji, egä nuuja biname te äblicäco Acejiyame me opo gaabe je teemämu awepyeräja. ³⁰ Yepä weebibine Acejiyame te yepä me itu jiwenipi Keriso cama piyepu teebine jaawenepi mime umleyame me. Tabe te niwenipi mine conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je, siige mine mara me itu läbitipago Acejiyame täápume, piyepu mine kälyä gemi niiya mule cabu ca. ³¹ Yoo siige, mine miiji wawena, Oogäräneji mene te lipu jüicenige egä, “Laati te singi awepyeräjame, tabe miiji eei mule bine awepyeräja, Yageyame te lui mule bine ituge wawena.”

2

Cine Miiji Mene Keriso poto cidi me Jaajanane-musi, Baarge Uli cabu Lui ne Jibycrujisi

¹ Cäme ätrunga binamewale, cane liba lädepene weeme bau me jajanename, egä ngena gyene toraca Acejiyame poto cidi me, lui toraca te ni-inäce ämlitäneji ge biname bime bau ca, cane epu lica lädepene, egä cane baborage gäne iicema cabu

piiyepu umle cabu. ² Cäme ngene atwanena puga ge, egä cane nuuja gwidape poto cidi me lica iicema, yepä Yeesu Keriso poto cidi me piiyepu teeme budre poto cidi me baarge uli cabu. ³ Yoo, cane liba weene cama puga ge, cane mage wälu ge, kokre cäco läbitepene, siige nalonecepi wälu miji pi. ⁴ Piiyepu cane liba mene jijanani-pene, weebibine ibiberäjipene, epu lica ai gawecewe umle biname cina lipu miijimiji tagepogogo ca jaajananemusi piiyepu yaabiberäjimusi. Yepä Acejiyame te jaawabudnitepi, egä cäme jajanena piyepu abiberäja lui toraca ge, ingle Aceji Seemo me kokre puga ge. ⁵ Pipu pi biname bime umle te lica jiwenipi weene Keriso cabu me ätrunga acitame, yepä Acejiyame me kokre te jiwenipi.

Acejiyame me Umle Lipu Gyene

⁶ Cane cuta umle mene jaajananemune eei biname bine, lui cina ätrunga cabu kokre gemi. Yepä pui umle lui mara gyene ai gawecewe me umle cabu ca; cuta mara gyene pui biname bime umle cabu ca, ai gawecewe ne lui cina ecanenisi, lui bime kokre gemi mameta apira. ⁷ Cane jaajanane-mune Acejiyame me umle poto cidi me, lui ge ämlitäneji, teeme ämlitäneji ngene atwanena poto cidi me, tabe lui ne ecituji agedna me niinäce gaabe ca naace täapume mine teeme apaclyera cabu me äbäcname. ⁸ Lui cina ai gawecewe ne ecanenisi, teepi umle lica ge Acejiyame me pui ngene atwana poto cidi me. Teepi liga umle cirege, teepi piba mime Yageyame, lui te jamyacu apaclyera cama, teebine baarge uli cabu lica cire

jääbyecrejisi. ⁹ Oogäräneji mene te ai poto cidi me jüicenige egä,

“Lui ne nuuja te lica ituge päpäna coo ätecija,
lui ne ngene atwana ca äblicäco oomlana,

peese nyene pui gwidape, Acejiyame lui ne ituge
amacetnäja biname bime täöpume,
lui cina teeme täöpume singi.”

¹⁰ Yepä mime täöpume Acejiyame te ituge Aceji Seemo ca teeme pui ämlitäneji ngene atwana ne aboclomta. Aceji Seemo te iyeta gwidape bine jäärngemuge, cuta eei bine lui cina ämlitäneji gemi Acejiyame me sungaberage. ¹¹ Biname me seemo tabe taatu umle gyene pui biname me sungaberage. Pepu pana gyene, Acejiyame me Seemo tabe taatu umle gyene, Acejiyame lipu gyene. ¹² Mine ai gawecewe me seemo ne lica ituge acata, pätä mine pui Seemo ne ituge acata, Acejiyame te lui täätjepipi naace täöpume, mine piba umle iyeta Acejiyame ngena ituge ceera mibibine. ¹³ Peei name pi cine lica jüicemusi mene, biname bime umle cabu ca lui ituge abiberäja, yepä cine jüicemusi Aceji Seemo te ngena nibiberäjininuge, cine liba yaaboclomäjimusi seemo ireclota gwidape bine pui biname bime bau me, laati bime cabu pisi nyene Aceji Seemo. ¹⁴ Yepä laati me cabu lica gyene Aceji Seemo, tabe äblicäco nuuja gwidape ne Acejiyame me Seemo bau ca acata. Pepu gwidape cina teeme täöpume opo lica lacitininusi piiyepu mäpurage yaanajuge, ingle Aceji Seemo lica gyene teeme cabu pui gwidape bine aboclomäjame. ¹⁵ Yepä laati me cabu pisi nyene Aceji Seemo, tabe ibibi gyene iyeta gwidape bine

atraname, yepä teebine äblicäco nuuja te atrana.

¹⁶ Oogäräneji mene te jiicenige egä,

“Laasi nyene biname, lui te umle gyene Yageyame me ngene atwanena?

Laati te ibibi gyene teebine umle mene jajane-name?”

Mine age tema biname, lui bime cabu pisi nyene Keriso me ngene atwanena.

3

Acejiyame me Kaakesea Biname

¹ Cäme ätrunga binamewale, cane liba weene cama puga ge, cane äblicäco ge epu mene iicema, lipu mene jaajanemusi pui biname bine, lui bime cabu Aceji Seemo pisi nyene. Cane miiji epu jijanani-pene Aceji Seemo cäco biname bine liiyepu, epu ätrunga cabu bägrä bime pana biname bine liiyepu. ² Cane weebibine deedeirage lica ingäranipene, yepä ngame migi taatu icäranipene, inge weeme iguwace kokre lica ge deedeirage täapume. Cuta page piyepu weene deedeirage täapume iguwace kokre lica gemi, ³ inge weemerage singisingi cina camu jitruwetnäjenemisi. Weeme cabu liba pisi nyene ämugetna mule, mene abaja mule, nää peei te lica jiwabininige, egä weeme singi cina weebibine jitruwetnäjenemisi; weene epu inajininige ai gawecewe mule cabu lenajayame biname liiyepu. ⁴ Weeme yepä te lipu jiicenige egä, “Cane Paulo me biname gäne,” cuta nuuja te lipu jiicenige egä, “Cane Apolo me biname gäne,” egäsu peei te nata jiwabininige, egä weene ai gawecewe muleyame biname bime pana gemi?

⁵ Cije Apolo laasi nyene? Cuta Paulo laasi nyene? Cine Apolo cama Acejiyame me kaakesea bägrä gegi, lui cina weebibine itityeräjipago weene ätrungame. Cine yepäyepä cina cime kaakesea ne jewenenisi pui umle ca, Acejiyame lui nicärepi. ⁶ Cane te gije bine itu yäätēmepene, Apolo te niye ca itu jaacnanga-nemepi, yepä Acejiyame te uutaname itu jaawenemepi. ⁷ Liteta biname papa gyene, acnanga biname papa gyene, yepä Acejiyame lui baborage gyene, ingle tabe te gije bine uutaname jaawenimuge. ⁸ Liteta biname piyepu acnanga biname, teepi puu yepä kaakesea ne jewenenäsi, yepä Acejiyame teeme kaakesea ibi teeme yepäyepä bine daremu pa lääcāranepi. ⁹ Cine Apolo cama yepä kaakesea ne jewenenago Acejiyame tääpume. Weene peete nemi teeme calwacupi.

Cuta weene peete nemi Acejiyame me mete. ¹⁰ Acejiyame lui umle näcärepi, cane pui umle ca miijirage raranga biname pana ingle ne jaacnepene, siige nuuja te pui ingle cabu erangenige. Yepä iyeta raranga biname bime cabu sine ireme, egä teepi lipu erange-nisi. ¹¹ Lui ingle ne uja ituge acni, pui ingle papa cabu äblicāco nuuja ne atecwenta. Pui ingle lui Yeesu Keriso sine. ¹² Siige ai ingle cabu yepäyepä biname cina miiji gemi raranga, teepi ngena gwidape ca rarangame singi: gol ca, silba ca, modamoda daremu kula ca, uli ca, tune ca, dage ca. ¹³ Atrana bimu cabu pajecu me cirege äbita, biname yepäyepä cina lipu mete ne ituge raranga. Pui bimu cabu iyeta peei mara-mara mete bine uliobo ca cirege apicetnära. ¹⁴ Lui

biname me mete lica cire layepi, tabe daremu ne cire yaacatepi. ¹⁵ Yepä lui biname me mete te cire layepi, tabe daremu ne lica cire yaacatepi, yepä taberage te ireclota ne cire jääpänepi epu pana, biname te lipu uliobo wädräji cabu ca lasatuge. ¹⁶ Egäsu nata weene umle gemi, egä weene peete nemi Acejiyame me mete. Teeme Seemo te weeme cabu enajenige. ¹⁷ Laati te liba sabe jaawenuge Acejiyame me mete ne, Acejiyame cuta teebine sabe jaawenuge. Acejiyame me mete mara me awenäneji gyene teeme täápume, piyepu pui mete lui weene peete nemi.

¹⁸ Weene gone langletnäjininuye. Weeme nuuja te liba ngene jwaatwananuge, egä tabe ai gawewe umle biname bime pana umleyame gyene, tabe miiji niinäce pui umle ne abmalame, piba tabe toraca umle biname me äbita. ¹⁹ Ai gawewe muleyame biname cina lui poto cidi me jiicenisi, egä umle gyene, Acejiyame täápume pui lui buduma gyene. Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Acejiyame te umle biname bine teeme pui umle ca jääbrecimuge.” ²⁰ Cuta apu jiicenige egä, “Acejiyame umle gyene, egä umle biname bime ngene atwanena lui papa gemi.” ²¹ Peei name pi weene gone apu iicana, egä weene Apolo me coo Paulo me biname gemi. Cine iyeta weeme tääpu memi, ²² cane Paulo, Apolo, Peteru, ai gawewe, ireclota, budre, page ngena cina äbitininisi piyepu ingwe ca ngena cina cire läbitipesi, iyeta ai lui weeme tääpu memi, ²³ yepä weene lui Keriso memi piyepu Keriso lui Acejiyame myene.

4

Keriso me Ätyepäneji Biname

¹ Weene miiji cime poto cidi me apu ngene atwana, egä cine Keriso me kaakesea bägrä gemi, Acejiyame lui bine itu nijinuji mene jajanename teeme toraca mene piyepu mule poto cidi me, lui cina ämletnäreji gemi. ² Ai kaakesea ne cine miiji toraca ngenecu cama wawena. ³ Cane nuuja ngene atwana lica gäne, egä biname cina lipu cebine natranusi, coo weene lipu natranuye, cuta cane cämämu lica atraninine. ⁴ Cäme asicnenta miiji gyene, yepä cäro peei te lica nawabenige, egä cane toraca conocäco gäne. Acejiyame tabe taatu gyene, lui te cebine atrana. ⁵ Peei name pi weene gone nuuja ne atrana ngälu toraca atrana padare te cire tädepi. Atrana me padare ebä cirege, Yageyame te liba cire tacnepi. Tabe te cire yaawademepi apaclyera cabu me gwidape bine, lui cina krokeciye cabu ämletnäreji gemi, piyepu tabe te cire jaawabudnitemepi biname bime ngene atwanena bine. Piba Acejiyame te biname bine yepäyepä cire yaawepyeräjemepi teeme mule ibi.

⁶ Cäme ätrunga binamewale, cane aga ngena bii jijinine cime poto cidi me Apolo cama, ai lui cuta weeme tääpu myene. Cime cabu ca weene abiberäjame, egä ai mene iicana ngeno myene egä, “Gone uutruta lui mene oogäräneji gemi!” Peei name pi weene gone lawepyeräjininuye, egä weene cime yepä ne yaacatuye, nuuja ne cuta yaabmaluye. ⁷ Määme nuuja conocäco lica gyene babo äbitame. Määme nuuja gwidape lica gyene,

Acejiyame te lui lica ituge ceera. Peei name pi määme liba iyeta gwidape Acejiyame bau ca gemi, maane ngena name pi lawepyeräjute epu pana, egä maane te itu saawademepete?

⁸ Weeme nää iyeta seemo ireclota gwidape uja piti nemi, weene lui täöpume singi? Weene nää uja bewadimiye iyeta miijimiji mule seemo ireclota täöpume? Weene nää mope biname me bäbitininiye, ngänu gemi cine lica? Oo, weene mope biname me liga cire läbitininejiye, piba cine cuta yepä cirege weene cama mope biname me lenaja.

⁹ Cane apu ngene jotwaninine, egä Acejiyame te cine ätyepäneji biname bine ingwe gaabe me ituge acrana. Cine epu biname pana gemi, budre me lui bine ituge atrana, siige iyeta cina cime bau me ire sicrajinige, biname piyepu mename seemo cina.

¹⁰ Cine Keriso miji pi buduma gemi, weene ten cama yepä äbita miji pi umle cama gemi! Cine kokre cäco gemi, weene kokre gemi! Cibibine gawe me ire nitwenininisi, weebibine opo gaabe me icranininisi.

¹¹ Cine camu loolomecewe piyepu niyemecewe gemi; cime cäbletääpe iyeta niyarage gemi; cibibine nitemeläjinininisi; cine mete cäco gemi, otnetnäjenininago yepä cewe cabu ca nuuja cewe me.

¹² Cine cimerage ime ca baborage kaakesea jewaneneni cime lenaja täöpume. Biname cina liba cibibine niya mene nijinininusi, cine teebibine jaajemusi egä, “Acejiyame te weebibine miiji mule pa jiwenipi.” Cibibine liba sabe niwenininusi, cine niemyemutinuge. ¹³ Liba niya mene nijinininusi, cine owelaamelame mene jaajemusi. Gawecewe muleyame cina cibibine domäji pana niwenininusi. Teepi cibibine epu ire

nitwinininusi, egä cine singi cäco gwidape gemi.

¹⁴ Cane ai mene naace tääpume lica yoogärinine egä weebibine ajiri me wawename, cane yepä singi gäne weebibine awecetnäräme cäme ngenecurage bägrä bine liiyepu. ¹⁵ Ngänu gemi, weeme bucurage awecetnära biname piti nemi, yepä weeme yepä taatu babe pisi nyene lui cane säne. Weene pui padare cabu äbitininujiye Keriso me binamewale me, cane liba Miiji Mene jijananiujine weebibine. ¹⁶ Peei name pi cane singi gäne weene cäme pana lenajame. ¹⁷ Cane Timoti ne jityepenine weeme bau me. Tabe lui ätrunga cabu ca cäme miijirage bägrä gyene cuta teeme kaakesea ne toraca ngenecu cama jaawenuge. Tabe te pa cääri umle jiwenipi cane lui mule bine yäcwetnimune, cane liba Keriso Yeesu cama lalenglecäjune, piyepu cane lui yaabiberäjimune iyeta ätrunga ingle bine.

¹⁸ Weene poto cina mope modamoda me itu läbitipeye, ingle weene apu ituge angi, egä cane ingwe ca lica pagege weeme bau me otni. ¹⁹ Yepä cäro, mime Yageyame liba singi gyene, cane watata pa lädepene peeyeme, siige pa jääpänemepene, egä pui mope modamoda biname cina lipu piige jaangenetnemuge gwidape bine wawenecame, nää teeme kokre pisi nyene peei ibi wawename? ²⁰ Acejiyame lui bine yaawadimuge, teepi gone mene taatu iicana, teepi cuta miiji Acejiyame me kokre ne aboclomta teeme ireclota ngalebora. ²¹ Nää, weene ngena tääpu memi singi, cane liba peeyeme pa lädepene, cane cubu suru cama otnime coo owecu cama otnime?

5

Ätrunga Biname bime Sargi Mule poto cidi me

¹ Cane ituge ätecija, egä weeme sobe cabu epu sargi mule biname pisi nyene, egä Acejiyame umle cäco biname cina umle cäco pepu mule acni. Naace, cebine ituge jaji, egä weeme yepä te teeme acenuteji mage cama gigri ecijanenige.

² Weene nää ai tääpume gege gemi? Weene miiji ajiri lenaja! Lui biname te peei mule ne yaacnepi, weene miiji teebine äyebingta weeme ätrunga ingle cabu ca.

³ Cane puu weeme bau ca cude padare gäne, yepä cäme ngenecu pisi nyene weeme cabu. Yoo, cane epu pana gäne, egä cane weeme sobe cabu pisi näne, siige ngene uja itu totwa-nanumene ngena wawename pui niiya mule biname tääpume. ⁴ Weene mime Yageyame Yeesu me ngii cabu liba pagege abasecre-tna peema, piyepu cäme ngenecu weeme cabu liba puma pagege piyepu mime Yageyame Yeesu me kokre liba pisi nyene weeme cabu, ⁵ weene piba Satani ne pui biname ceera naace tääpume tabe te teeme tääpe ne sabe wawename. Yepä tabe pui biname te liba teeme mäpu cabu Acejiyame bau me cire latatrongtepi, Acejiyame te teeme seemo ne ireclota cire yääcärepä Yageyame me acnenuta bimu cabu.

⁶ Weeme awepyeräja lui nuuja miiji lica gyene! Egäsu weene umle gemi egä, “Matikäli uutneca gwidape te iyeta buluduu ne juutnecuge.”

⁷ Weene miiji niiya mule bine abmaläcema, ingle uutneca gwidape pana gemi, iyeta buluduu ne lui te joomluge. Piba weene kirece biname gemi epu

pana kirece buluduu, lui cabu nuuja uutneca gwidape lica gyene. Weene nata pepuyame gemi, weene uutneca gwidape cäco buluduu pana gemi epu pana äsuplengta deedei buluduu liiyepu. Cuta toraca gyene, egä mime äsuplengta bimu uja ituge atyaramta, ingle mime äsuplengta Maamoi Keriso ne uja itu eglujisi. ⁸ Siige mine liba ngene jaape-cnusi äsuplengta bimu ne, mine gone niyarage piyepu conocono ngene atwanena cama wawena, lui cina uutneca gwidape cama wawenäneji buluduu pana gemi, pätä mine miiji toraca piyepu conocäco ngene atwanena cama wawena, lui cina epu pana uutneca gwidape cäco buluduu liiyepu.

⁹ Cäme niinäce leta cabu cane yoogärepene, egä weene gone lalenglecäjininuye biname cama, lui cina umle gemi biname ero coo piyepu sargi mule wawena. ¹⁰ Yepä cane ätrunga cäco biname täapume lica jiicepene, lui cina sargi mule biname, singi ädri biname, eromaame coo uuje awejena biname, ingle weene teebibine liba ägyema, weene miiji ai gawecewe ne abmala. ¹¹ Cane naace me jiicepene, egä weene gone lalenglecäjininuye biname cama, ätrunga biname ca lui te lainuge, yepä tabe sargi mule yaacnuge, singi yäädruge, uuje bine yaawejanemuge piyepu tabe eromaame birige. Pepu biname cama weene gone lalenglecäjininuye coo deedei gone yäärwäjimuye. ¹²⁻¹³ Peei lui cäme bau lica gyene ätrunga cäco biname bine atraname. Acejiyame te teebibine cire jaatranemepi. Yepä weene miiji weeme ätrunga ingle ngalebora weemämu latranininuye. Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Niiyarage mule

biname ne iyebtingtepeye weeme sobe cabu ca.”

6

Ätrunga Biname ne Gone Yaacanuye Ätrunga cäco Biname cina Teebine Ablawame

¹ Peei lipu gyene, egä weeme ätrunga ingle biname te liba nuuja cama jääceluge, teepi lipulipu laacluge ätrunga cäco biname bime bau me ablaweja täöpume. Ngena name pi ätrunga ingle biname cina lica teebibine ablaweja? ² Egäsu weene umle gemi, egä Acejiyame me binamewale cina ai gawecewe ne cirege ablaweja. Siige weene liba ai gawecewe ne cirege ablaweja, weene cuta ibibi gemi apu matimati mule bine ablawejame. ³ Egäsu nata weene umle gemi, egä mine cuta Acejiyame me mename seemo bine cirege ablaweja. Peei name pi mine cuta ibibi gemi iyeta bimu gaabegabe mule bine ablawejame. ⁴ Yepä weene liba jääceluye papa mule poto cidi me, lui cina bimu gaabegabe läbitininusi, weene siige ätrunga cäco biname bime bau me naacluge ablaweja täöpume, lui bime nuuja kokre lica gyene ätrunga ingle ngalebora. ⁵ Weene miiji ajiri lenaja! Egäsu nata weeme ätrunga ingle ngalebora pisi nyene umle biname, lui te ibibi gyene ätrunga biname bime äceläcela mule bine ablawejame. ⁶ Yepä weene lica teeme bau me naacluge, weene mene iiwana puupu cabu me naacluge ätrunga cäco biname cina puma weebibine ablawejame.

⁷ Weene lipu weemeweme ablaweja puupu me lawadaninuye, peei te jiwabininuge, egä weene bitramitninige. Miiji gyene weene ire taatu acita

nuuja ne tabe niiya mule wawename weeme tääpume cuta piyepu waadename, weeme ngena gwidape piti nemi. ⁸ Pätä weene weemeweme niyarage mule yaacnemimuye piyepu weeme yepäyepä bime bau ca gwidape angletneja mule ca yaawadimuye. Weene apu läbitaninuye weeme poto ätrunga biname bime cama! ⁹ Egäsu weene umle gemi, egä Acejiyame te lica cirege niiya mule biname bine conocäco ceera teta cama biname bine waadename. Weene gone langletnäjinuye. Laatibi sargi mule bine jaawenimusi, laatibi uuje bine yaawejanemusi, laatibi mule jaawenusi nuuja biname cama lui teeme coga coo rooriye lica birige, rooriye imäbägrä laatibi teemeteme lakananinusi, magebi ngulebägrä laatibi pui yepä mule yaacnusi; ¹⁰ coo piyepu laati bemi gwidape eroyame, singi ädri biname, sice nänäja biname, iicetneja biname, eromaame, apu mule biname bine Acejiyame te lica cirege conocäco ceera teta cama biname bine waadename. ¹¹ Weeme poto cina niinäce pepu ituge. Yepä page weeme niya mule äcisäjeji gemi, weebibine mara me ituge wawena Acejiyame tääpume, mime Yageyame Yeesu Keriso piyepu mime Acejiyame me Seemo teepi te weebibine conocäco ituge wawena Acejiyame me opo gaabe je.

Weeme Tääpe cina Miiji Acejiyame me Ngii ne Babo Wawena

¹² Weeme yepä te pama jüicuge egä, “Iyeta mule papa gemi cane wawenetnäjame.” Yoo, yepä iyeta mule miiji lica gemi mäáme tääpume. Cane naace tääpume jüicenine, egä iyeta gwidape puu papa gemi cäme tääpume, yepä cane singi lica

gäne nuuja mule te cebine acaname. ¹³ Cuta nuuja te pama jiiçuge egä, “Deedei lui camuge tääpu myene, camuge lui deedei tääpu myene.” Peei toraca gyene, yepä teepi iyeta cire lapirepäsi. Tääpe lica naace tääpu myene ero sargi mule waweneträjäme yepä Yageyame me kaakesea wawenecame, piyepu Yageyame te tääpe ne ire jetwe-nige. ¹⁴ Acejiyame te Yageyame ne budre cabu ca erpinantuji, cuta tabe mibibine teeme kokre ca cire nirpinäripi.

¹⁵ Egäsu nata weene umle gemi, egä weeme tääpe lui Keriso me tääpe piicwa gemi. Peei name pi mine liba rarekaake yäcäranemusii magebi bine teta cama sargi mule wawename, peeii lui mine Keriso me tääpe piicwa bine sabe jaawenimusii. Mine licarage pepu mule wawena! ¹⁶ Coo weene pama umle lica gemi, egä lui biname te rarekaake wäcäruge magebi coo ngulebägrä ne teta cama sargi mule wawename, teepi siige yepä me läbitäsi. Oogäräneji mene te pajecurage jiiçenige ai poto cidi me egä, “Laatibi magebi rooriye bime mule jaawenäsi, teepi yepä me läbitäsi.” ¹⁷ Yepä, Yageyame cama yepä äbita lui mara gyene. Laati te teta cama yepä läbituge, peeii lui egä teepi seemo ireclota cabu yepä gegi.

¹⁸ Weene miiji sargi mule cabu ca cude padare äbita. Laati te liba nuuja niija mule ne yaacnuge, teeme tääpe ne sabe lica jaawenuge, yepä sargi mule ne liba yaacnuge, peeii te teeme tääpe ne sabe jaawenuge. ¹⁹ Weene umle gemi, egä weeme tääpe lui mete gemi Aceji Seemo tääpume, lui te weeme cabu yaanajuge, Acejiyame lui Seemo ituge weebibine ceera. Weene weeme lica gemi, weene

Acejiyame memi, ²⁰ingle tabe te weebibine babor-age daremu ca jiletininuji. Peei name pi weene miiji epu lenaja, egä weeme tääpe ireclota cabu ca weene Acejiyame me ngii ne babo wawename.

7

Ätemla Coga Rooriye bime Ireclota poto cidi me

¹ Niinäce weene lui gwidape poto cidi me leta soogärepeye cäme bau me, siige cane page pui daremu mene jiwecnistenininine. Nuuja niiya lica gyene biname te liba coga cäco lenaja. ² Yepä ero piyepu sargi mule wälu name pi biname cina miiji coga rooriye awadrecä. ³ Siige rooriye te miiji teeme coga bau me läcärüge piyepu coga te teeme rooriye bau me läcärüge. Teepi miiji yepäyepä teeme singi ngene aglime. ⁴ Coga te yageyame lica gwene teeme tääpe täápume, yepä rooriye sine yageyame. Cuta pepu gyene, rooriye te yageyame lica gyene teeme tääpe täápume, yepä coga tune yageyame. ⁵ Weene nuuja ingle name pi gone äbwäreca coga rooriye bime mule cabu ca, yepä ebä läbwäricuye, weene liba gigri singi yaana-juge padare acatename irecu ätumutame. Cuta weeme peei irecu ätumuta padare te liba siige, weene cuta piba gigri icijuge, siige Satani te piba weebibine lica angletneja ingle weeme singisingi name pi.

⁶ Cane ai lui naace täápume lica jüicenine, egä cane weebibine giri jicitinine coga rooriye awadrecame. Yepä weene liba singi gemi, cane lica jüibenininine. ⁷ Cane gege cirege, weene iyeta liba epu cirege cane lipu coga acata cäco. Yepä

mime yepäyepä cina maramara mule täápume kokre ne jääpänsusi Acejiyame bau ca. Yepä me kokre lui yepä gwidape täápume, nuuja me kokre lui nuuja gwidape täápume.

⁸ Yepä atejäclmuta cäco biname piiyepu cu-ublacubla bime täápume cane cäme ngene atwana mene jiićenine, egä teepi miiji atejäclmuta cäco lenaja cane liiyepu. ⁹ Yepä weene liba singi idrinuge coga rooriye awadrecame, siige äblicäco weeme singi bine iibaname, weene lawadricin-uye. Weeme singi ädri cabu ca miiji gyene weene atejäclmuta.

¹⁰ Piiyepu cuta laatibi ituge atejäclmuta, weeme täápume mene age sena. Ai cäme mene lica gyene, Yageyame miiji mene gyene. Coga te gone teeme rooriye ne ägyi. ¹¹ Yepä tabe liba jäägyuge, tabe miiji taatu lenaja coo tabe miiji acnenuta teeme rooriye bau me. Cuta rooriye te gone teeme coga ne ägyi.

¹² Poto bime täápume Yageyame bau ca mene lica gyene, yepä cane te jiićenine. Liba ätrunga biname me coga pitu nwene, tabe lui ätrunga cäco gwene, gone jwäägyute, tabe liba singi maane cama lenajame. ¹³ Cuta ätrunga magebi, määme liba rooriye ätrunga cäco, tabe liba singi maane cama lenajame, gone jäägyute. ¹⁴ Cane ai mene naace name pi jiićenine, ingle ätrunga cäco rooriye te ätrunga biname cama lalenglecäjuge teeme coga me ätrunga miiji pi; cuta ätrunga cäco magebi te teeme rooriye me ätrunga miiji pi lalenglecäjuge ätrunga biname cama. Liba apu lica cirege, piba teeme bägrä eei biname bime bägrä pana cirege, laatibi Acejiyame ne lica jäätrungusi. Yepä liba

apu cirege, teeme bägrä cina cuta ätrunga biname cama lalenglecäjinusi. ¹⁵ Yepä lui te ätrunga cäco birige, tabe liba singi teeme ätrunga coga ne coo rooriye ne abmalame, tabe jaawenuge. Piba ätrunga coga coo rooriye kälyä birige pui atejäclmuta cotre cabu ca, ingle Yageyame te weebibine itu tisoglicipi weene poode cama lenajame. ¹⁶ Ätrunga coga, maane toraca umle lica gäte, egä mäame mule te nää mäame rooriye ne singi me jaawenuge ireclota gaabe cabu me atatrongtame, piyepu ätrunga rooriye maane cuta toraca umle lica gäte, egä mäame mule te mäame coga ne singi me jwaawenuge ireclota gaabe cabu me atatrongtame.

Ätrunga Biname cina Miiji Acejiyame me Singi cabu Lenajame

¹⁷ Ätrunga biname cina miiji eei ireclota cabu lenajame, Yageyame te luma itu icranimuji piyepu luma cita ca tabe ituge ala asogleca teeme bägrä täapume. Cane apu yaabiberäjimune iyeta ätrunga ingle ngalebora. ¹⁸ Laati te liba täape cewecu cama birige, Yageyame te liba ala taasoglicuge, tabe gone läbituge pui cewecu ne äyeblyngtame. Cuta piyepu laati te liba täape cabu cewecu cäco birige, Yageyame te liba ala taasoglicuge, tabe gone läbituge pui cewecu ne acatame. ¹⁹ Nuuja gwidape lica gyene biname te liba täape cewecu cama coo täape cewecu cäco, yepä eei gyene baborage gwidape tabe Acejiyame me Mene ne äteciyame. ²⁰ Biname te lipu ireclota cabu yaanajuge, Acejiyame te liba ala taasoglicuge teeme biname täapume, tabe miiji

pepu lenaja. ²¹ Maane liba aletnäneji biname gäte, Acejiyame te liba ala naasoglicuge, ngänu gyene, maane pepu naanajepi. Yepä maane liba ibibi gäte pui ireclota cabu ca kälyä äbitame, yoo maane kälyä äbitepi. ²² Yageyame te liba ala taasoglicuge aletnäneji biname ne, tabe kälyä läbituge Keriso me miji pi. Cuta pepu gyene, laati te liba lica gyene aletnäneji biname, Acejiyame te liba ala taasoglicuge, tabe Keriso me aletnäneji biname me läbituge. ²³ Weebibine ituge babo daremu ca aletna, peei name pi ire taatu gone acrana biname cina weebibine cääri ätäyame. ²⁴ Cäme ätru-nga binamewale, weene lui ireclota cabu inajipi, Acejiyame te liba ala tisoglicipi teeme binamewale tääpume, weene peema inajipi.

Ätemleja Atejäclmuta cäco Biname piyepu Cu-ublacubla bime poto cidi me

²⁵ Mime Yageyame te lica ituge mene iicema atejäclmuta cäco biname bime poto cidi me, yepä cane cäme ngene atwana mene jiiçenine. Ai puu cäme mene gyene, yepä weene miiji ngenecu ceera, ingle Yageyame te ngene atwana näcäranuge cane umle cama mene iicemame.

²⁶ Ingle naace popi ai lui mäpu padare gyene, peei name pi cäme ngene atwanena apu gyene, egä rooriye te miiji epu lenaja, tabe lipu yaana-juge. ²⁷ Määme liba coga pitu nwene, gone waabmalute. Maane liba coga cäco gäte, gone läbitute coga ne acatame. ²⁸ Yepä maane liba coga waa-catute, maane nuuja niiya mule ne lica jaawenute. Cuta ngulebägrä te liba rooriye acata je, tabe niiya mule lica jaawenuge. Yepä laatibi latejäclmutäsi,

pui cabu cuta mäpu pisi nyene, cije cane singi lica gäne weene pui mäpu cabu me abacitame.

²⁹ Cäme ätrunga binamewale, cane naace täöpume jiicenine, egä babo padare lica gyene ngälugaabe oomlaname, peei name pi coga rooriye cama biname, teepi puu atejäclmuta biname gemi, yepä teepi miiji ama cita ca epu yepä ngene atwana cama lenajame atejäclmuta cäco biname liiyepu. ³⁰ Piiyepu laatibi ele yaangene-tnemuge, teeme puu ngenecu mäpu piti nemi, yepä teepi miiji epu lenaja ele cäco biname liiyepu. Piiyepu laati bemi ngange, teepi puu gege gemi, yepä teepi miiji epu lenaja ngange cäco biname liiyepu. Cuta piiyepu laatibi gwidape bine jaaletnanemusi, teeme puu gwidape piti nemi, yepä teepi miiji epu lenaja gwidape cäco biname liiyepu. ³¹ Yoo, laatibi gawecewe ireclota mule täöpume kaakesea jaawenusi, teepi ngene atwanena oräre gone peei cabu lenajame, ingle ai gawe te lecaleca padare apu lica cirege lenaja.

³² Cäme singi apu gyene, egä weene ngenecu mäpu cäco lenajame. Ätrunga cama cusucusi me nuuja ngene atwanena lica gyene, yepä tabe singi Yageyame ne ngenecu miiji me wawename. ³³ Yepä coga cama biname te, tabe ngene jwaatwananuge ai gawecewe ireclota poto cidi me, ingle tabe singi teeme coga ne ngenecu miiji me wawename, ³⁴ siige tabe neeneni poto ire jaatwu-ge. Cuta piiyepu rooriye cäco magebi coo ngulebägrä cina, teepi ngene jwaatwananinusi Yageyame poto cidi me taatu, ingle teepi singi teeme täöpume mara me äbita

teeme seemo ireclota piyepu tääpe ireclota ngalebora. Yepä rooriye cama magebi te, tabe ngene jwaatwananuge ai gawecewe ireclota poto cidi me, ingle tabe singi birige teeme rooriye ne ngenecu miiji me wawename.

³⁵ Cane naace tääpume jiicenine egä weebibine ätityerame, lica iibaname coga rooriye awadrecä cabu ca. Cane singi gäne weene eei bine wawenetnäjame, ngena gemi miiji piyepu conocäco, piyepu yepä ngene atwana cama äcärame Yageyame me kaakesea wawename.

³⁶ Liba ciwelooleyame wäsi piti negi, siige teepi liba niinäce apu egä, “Cine lica atejäclmuta,” yepä ingwe ca liba cusucusi te apu egä, “Ai atejäclmuta cäco mule lui miiji lica gyene ngulebägrä tääpume,” coo piyepu teeme singi cina ngulebägrä tääpume liba kokre yaacrajuge, tabe siige lasicnantuge egä, “Cane miiji atejäclmuta,” siige teepi latejäclmutäsi. Ai mule lui niija mule lica gyene. ³⁷ Yepä, cusucusi me liba ciwelooleyame pitu nwene, siige nuuja te liba lica jiibuge egä, “Maane gone waacatute,” yepä tabe teemämu ngene jwaatwananuge coga cäco lenajame, siige pui ngene atwana cabu kokre yaanajuge, tabe peei lui miiji mule jaawenuge. ³⁸ Pipu pi laati te coga waacatuge, peei lui niija lica gyene, yepä laati te lica waacatuge, peei lui miijirage gyene.

³⁹ Piyepu rooriye cama magebi te miiji teeme rooriye cama lenaja. Yepä rooriye te liba bu-dre, tabe piba kälyä läbituge. Siige tabe liba singi nuuja rooriye ne acatame, tabe yaacatuge, yepä pui rooriye te miiji ätrunga biname. ⁴⁰ Yepä cäme ngene atwana te apu jiicenige, egä tabe liba

rooriye cäco waanajuge, peei miiji gyene. Ai puu cäme mene gyene, yepä Acejiyame me Seemo cäme cabu pisi nyene.

8

Ätemleja Cibü Deedei poto cidi me, Lui ca Uuje bine Ituge Iiwäreja

¹ Cane singi cuta mene jajime weene lui soogärepeye cäme bau me cibü deedei poto cidi me, uuje bine lui ca ituge iiwäreja. Yoo mine umle gemi iyeta ai poto cidi me. Yepä pepu umle te biname ne jaawenuge mope babo me, yepä owecu te yäätityäruge nuuja biname ne. ² Laati te liba apu angi, egä teeme umle pisi nyene poto gwidape poto cidi me, tabe cäro camu ge umle äbita, tabe lipu cirege. ³ Yepä laati te liba Acejiyame täöpume singi, Acejiyame te umle gyene tabe.

⁴ Yoo siige cäme mene age sena pui cibü deedei poto cidi me, lui cina iiwäranjeji gemi uuje bine. Mine umle gemi, egä uuje lui toraca gwidape lica gemi, piiyepu mine umle gemi, egä yepä taatu pisi nyene lui Acejiyame gyene. ⁵ Toraca gyene, egä biname cina einenisi poto gwidape bine cabu je piiyepu gawe cabu uuje ca; piiyepu toraca gyene, egä pepu uuje piiyepu yageyame bucurage gemi. ⁶ Yepä mime täöpume yepä taatu “Uuje” pisi nyene, lui sine Babe piiyepu lui sine Acejiyame iyeta gwidape täöpume, piiyepu lui täöpume mine ninajininige. Piiyepu cuta yepä taatu Yageyame pisi nyene, Yeesu Keriso, lui cabu ca iyeta gwidape cina acinujisi piiyepu lui cabu ca mine ninajininige.

⁷ Yepä poto ätrunga biname cina umle lica gemi, egä uuje lui toraca gwidape lica gemi. Teepi teeme sasa ireclota cabu epu geäji gemi uuje bine cibi deedei ca iiwärejame, egä cuta page teepi liba pepu cibi deedei bine yäärwäjimusi, teepi camu puga ngene jotwanininisi, egä uuje bine äcäräneji gemi ai cibi deedei. Ingle naace popi teepi cängena lica ngene ca agli, egä ngena gyene toraca, ngena gyene walya, teepi peei name pi lasicnantinusi, egä cine niiya mule jebenisi pipu cibi deedei liba yäärwäjusi. ⁸ Yepä, cibi deedei papa gyene loolo; peei te äblicäco mibibine Acejiyame gome waadena. Mine liba ärwäja cäco, mine nuuja niiya ne lica jääpänusi, cuta mine liba yäärwäjusi, nuuja miiji ne lica jääpänusi.

⁹ Yoo, weene umle gemi, egä iyeta cibi deedei papa gemi, yepä weene gone ärwäja, liba umle cäco biname ne ire jaarmetnuye atramame. ¹⁰ Weene lui umle gemi, egä uuje bine iiwäräneji cibi deedei papa gemi, ingle uuje lui toraca gwidape lica gemi, siige nuuja ätrunga biname lui te ai poto cidi me cängena umle lica birige, liba jipänininuge loolo cabu, nää ai te lica opo jaarmetnuge tabe cuta loolo me, ngänuge tabe teeme asicnenta ne yääcisäruge. ¹¹ Siige weeme peei umle te sabe jaawenuge weeme nuuja ätrunga biname ne, lui te umle cäco yaanajuge piyepu Keriso lui täapume budre äbituji. ¹² Weene liba apu niiya mule jaawenuye weeme ätrunga biname yepä ne, tee-bine lipu jaawenuye tabe teeme asicnenta ne äciserame, weene peei lui Keriso täapume niiya mule ne jaawenuye. ¹³ Yoo siige, cane liba cibi deedei ärwäja ca ire jaarmetnune cäme biname ne,

siige cane ingwe ca lica pui cibudeedei loolo, ingle cane singi lica gäne teebine ire armetname.

9

Paulo Ngena Ingle cabu Keriso me Ätyepäneji Biname Gyene

¹ Nuuja biname te äblicäco cebine giri acitame egä cane ngena wawenname. Cane Keriso me ätyepäneji biname gäne. Cane mime Yageyame Yeesu ne irecurage ca jepänujine. Cane lui kaakesea jaawenune Yageyame täöpume, weene pui kuu gemi. ² Ngänu gyene, poto cina lica nacatusi, egä cane ätyepäneji biname gäne, yepä weene te nacatuye! Weene lipu yepä me läbitipeye mime Yageyame cama, peei te jaawabudnituge, egä cane Keriso me ätyepäneji biname gäne.

³ Laatibi singi cebine ablawejame, cane cämecäme apu jiicenine ⁴ egä cäme conocäco pisi nyene biname bime bau ca deedei päpäname cäme kaakesea daremu me. ⁵ Cuta cäme conocäco pisi nyene ätrunga magebi ne coga me acatame siige teta cama gigri otnetneja poto Keriso me ätyepäneji biname cina liiyepu, Yageyame me iganewale liiyepu coo Peteru liiyepu? ⁶ Cine nää Banaba cama taatu gegi epu ätyepäneji biname, lui cina miiji kaakesea wawena cime lenaja täöpume? ⁷ Nata caami biname te daremu lica yäacäruge teeme lenaja täöpume? Cuta calwacupi yageyame te tabe waina kuu loolo teeme calwacupi cabu ca. Piiyepu maamoi ire atwi biname te tabe maamoi bime ngame migi yäänäjimuge.

⁸ Binamerage bime ngene atwanena mene taatu lica gemi ai, cuta Acejiyame me cotre te pepu jiicenige. ⁹ Moose me Cotre cabu apu oogäräneji gyene egä, “Gone kau me tage jäätäyumi, tabe liba wiiti mope bine jäämungäjemuge.” Nää Acejiyame kau bime täápume taatu jiicenige, cime täápume lica gyene? ¹⁰ Ngenä pi, tabe cuta cime täápume jiicenige. Ai mene toraca cime täápume oogäräneji gyene. Laati te gawe ne yäängwädnuge piiyepu laati te gije bine yäätémuge, teepi kaake-sea jaawenimusi kuu päpäna täápume. ¹¹ Siige cine seemo ireclota täápume gije bine ituge ätema weeme cabu, peei name pi bucu lica gemi cine weeme bau ca daremu me gwidape päpäname tääpe ireclota täápume. ¹² Poto bime conocäco liba pisi nyene weeme bau ca gwidape päpäname, cime conocäco piba baborage gyene.

Yoo, cime puu conocäco pisi nyene, yepä cine apu lica ituge äbita. Cine iyeta mule cabu ituge ämyemutana naace täápume egä cine lica iibana Miiji Mene ne Keriso poto cidi me daamledamle äbitame. ¹³ Egäsu weene umle gemi, egä lui biname cina Acejiyame me mete cabu kaake-sea jaawenusi, teepi puma cita ca deedei bine jääpänimusi. Piiyepu lui cina Acejiyame ne cibi ca yiiwärajusi iiwäreja dade cabu, teepi puma cita ca teemanu kupae bine yaawadimusi. ¹⁴ Cuta pepu gyene, Yageyame te ituge iicana, egä laatibi Miiji Mene jajanena kaakesea jaawenusi, teepi miiji peema cita ca daremu päpäna teeme lenaja täápume. ¹⁵ Yepä cane pepu lica ituge äbita. Cuta cane ai ne naace täápume lica bii byoogärine egä cane weeme bau ca daremu päpäname. Cane singi

lica gäne weebibine ätineräjame, ngänuge cane loolomecewe budre. Nuuja te äblicäco gyene cäme ai awepyeräja ingle ne acata cäme bau ca. ¹⁶ Miiji Mene acenena name pi cane äblicäco awepyeräja, ingle cane cäme singi ca lica jewenenine ai kaakesea ne, yepä Acejiyame te itu najuji cane wawename. Miiji Mene cane miiji jajanena, cije cane niiya ne jääpänune. ¹⁷ Cane liba cäme singi ca ai kaakesea ne cire jaawenejine, piba cane miiji cirege daremu täöpume ätemlame. Yepä cane Acejiyame täöpume ai kaakesea ne jewenenine, ingle tabe te itu najuji. ¹⁸ Siige cane ngena daremu ne acata ai kaakesea cabu ca? Cäme daremu lui eei gyene, egä cane Miiji Mene daremu cäco jaajanemune. Cäme puu conocäco pisi nyene daremu päpäname ai kaakesea cabu ca, yepä cane pepu lica äbitenine.

¹⁹ Cane puu nuuja biname me aletnäneji biname lica gäne, yepä cane cämämu äbitujine iyeta biname bime täöpume aletnäneji biname pana lenajame naace täöpume egä bucurage biname bine piba Yageyame bau me waadename. ²⁰ Cane liba Israela biname cama birige, cane teeme pana nanajuge naace täöpume teebibine Yageyame bau me waadename. Cane puu Moose me Cotre cabu ca äyebliingtujine, yepä cane liba Israela biname cama kaakesea jaawenune, cane epu nanajuge, egä cane pui cotre bine icwetnenemine naace täöpume teebibine Yageyame bau me waadename. ²¹ Cuta cane liba biname cama birige lui Israela biname lica, cane teeme pana nanajuge Moose me Cotre äcwetna cäco naace täöpume teebibine cuta waadename Yageyame bau me. Cane naace me

lica jiicenine, egä cane Acejiyame me cotre cabu ca kälyä gäne; eewe, cane Keriso me cotre ngaleb-ora säne pätä. ²² Laati bemi ätrunga cabu kokre liba lica, cane liba ten cama birige, cane teeme pana läbitune teebibine Yageyame bau me waadename. Yoo, cane lipu biname cama nanajuge, cane teeme pana läbitune naace täöpume cane lipu maramara gaabe ca teeme poto bine waadename Yageyame bau me. ²³ Cane iyeta gwidape bine Miiji Mene miji pi jaawenimune naace täöpume mine iyeta puu Mene cabu ca miiji ne päpäname.

²⁴ Weene nata umle gemi, egä puu bucurage cina luuwamitnu-ge daremu täöpume, yepä teeme yepä taatu te yuutrutuge, siige tabe daremu ne yaacatuge. Peei name pi weene miiji pepu uuwamitnipeye, egä weene daremu ne cirege päpäna. ²⁵ Laati bemi singi apu bääclena cabu me äbäcname, teepi miiji eei mule bine ägyema, lui cina teeme tääpe bine kokre cäco me jaawenimusi naace täöpume teepi piba niinäce daremu ne acata. Teepi lui daremu ne yaacatusi iyeteta lica gyene, yepä mine lui daremu täöpume uuwametnenininago, peei lui iyeteta gyene. ²⁶ Peei name pi cane conocäco uuwamenine ngälu ngälugaabe me. Piiyepu cane eei biname pana gäne, lui te imecubu bääclena cabu kuutamaraige yoororuge. ²⁷ Cane naace name pi cäme tääpe ne egletnäjenine egä tabe kokre me äbitame piiyepu cäme singi ibi lenajame, cije Acejiyame te cebine, lui te poto bine Miiji Mene ituge jajanena, pama äyebingta mage.

Umle Mene Uuje bine Iiwäreja poto cidi me

¹ Cäme ätrunga binamewale, weene ngene gone jitrimalinuge, ngena te äbituji mime kaakesaare bime täápume, teepi liba Moose cama Aikupito ca secluji. Carbe te gaabe tewabimuji teepi luma otnime, piyepu teepi iyeta Ududi Malu ne cängenarage ernge ta suurujisi. ² Teepi carbe uuwa cabu lipu secluji piyepu malu ne lipu ernge ta suurujisi, teepi peei lui Moose cama yepä me äbitininujisi cotre bine äcwetname. ³⁻⁴ Teepi yepä deedei ne serwa-nenanesi piyepu yepä niye ne senäjumesi teeme seemo ireclota täápume. Teepi ireclota kula cabu ca niye ne senäjumesi, teta cama lui kula te äduji. Pui kula lui Keriso tage. ⁵ Ngänuge apu, yepä Acejiyame te ngenecu miiji lica ge teeme iyeta bime täápume, siige teeme bucurage cina budre äbitininujisi daapo taatu cewe cabu.

⁶ Yoo siige, ai lui umle mene gyene mime täápume, egä mine gone singi ädri niyaniya mule wawename teepi liiyepu. ⁷ Cuta mine gone uuje bine awejena teeme poto cina liiyepu. Oogäräneji mene te ai poto cidi me jüicenige, egä teepi soriyomu eclitujisi, giire jewäjenujisi ime ca wawenäneji uuje gwidape ne opo gaabe me acitame. ⁸ Mine cuta ero piyepu sargi gaabe cabu gone otnetneja teeme poto cina liiyepu, siige yepä taatu bimu cabu twentitrii tausen biname cina budre itrametnemalemuji. ⁹ Piyepu mine gone Yageyame ne apicetnära, egä mine luma ngälu niya mule acni tabe piba daremu ceerame mibibine, teeme poto cina lipu jewenujisi, siige cobyame cina teebibine budre me eglecanemuji. ¹⁰ Piyepu mine

gone Acejiyame bau me yaaratusi teeme potu cina liiyepu, siige teebibine sabe wawenayame mename seemo te budre me eglecanemuji.

¹¹ Iyeta ai gwidape cina äpletnäruji teeme tääpume naace tääpume teepi peema cita ca ngene ca aglanename; siige oogäräneji gemi mime umle tääpume, lui cina ireclota gemi page ai padare cabu, ngälugaabe liba mameta gyene atyaramta.

¹² Peei name pi laati te ngene apu jwaatwananuge, egä tabe ätrunga cabu kokre cama jeclajutenige, tabe miiji cängena ire, cije tabe yaatramuge.

¹³ Iyeta apicetnära weene lui bine jääpänanemuye, weeme taatu cabu lica, cuta iyeta biname cina peei bine jääpänanemusi. Yepä Acejiyame te teeme mene ibi jaawenuge, tabe epu taatu apicetnära bine täätjepäjemuge weeme bau me, weene lui cabu ca miiji gemi uutruta. Apicetnära te liba täduge, tabe kokre icärininuge weene ämyemutame siige äsime.

¹⁴ Peei name pi cäme miijirage binamewale, weene uucratni-peye uuje bine awejena cabu ca.

¹⁵ Weene ngene atwanena cama biname gemi, weene jitranemepeye cane lui jijanenenininine.

¹⁶ Mine liba aareto jaarwusi, siige eso yäacärusi kwäye tääpume, mine liba pui kwäye cabu ca nani, mine piba gigri yepä me läbitininago Keriso cama teeme uudi nani name pi. Cuta mine liba yäätrecusi buluduu ne, siige jaarwusi, mine piba gigri yepä me läbitininago Keriso cama teeme tääpe arwi name pi. ¹⁷ Aareto buluduu lui yepä gyene. Mine puu bucurage gemi, yepä mine yepä tääpe gemi, ingle mine iyeta peei yepä buluduu ne jaarwusi.

18 Weene ngene jotwananineye Israela biname bime poto cidi me. Teeme apu mule pisi nyene, egä laatibi yäärwäjimusi cibi deedei bine, lui ca Acejiyame ne yiwärujisi, teepi iiwäreja dade cabu ca gigri yäärwäjimusi, siige teepi gigri Acejiyame cama yepä me läbitininusi. 19 Cane naace täapume lica jüicenine, egä lui cibi deedei uuje bine iiwäräneji gemi, mara gemi poto cibi deedei cabu ca, piyepu cane naace me lica jüicenine, egä uuje lui toraca gwidape gemi. 20 Yepä cane naace me jüicenine, egä Acejiyame umle cäco biname cina liba uuje bine yiwäräjemus, teepi niiya cable bine yiwäräjemus, lica Acejiyame ne. Cane singi lica gäne weene peei mule cabu ätenglecäjame niiya cable bime cama yepä äbitame. 21 Weene äblicäco gemi Yageyame me aareto kwäye cabu ca nani piyepu cuta niiya cable bime kwäye cabu ca nani. Weene cuta äblicäco gemi Yageyame me dade cabu ca loolo cuta piyepu niiya cable bime dade cabu ca loolo. 22 Mine liba apu läbitininago mine peei lui Acejiyame ne yaapicetnärusi, egä lipu, tabe ire taatu nicranininige mine ai mule wawename? Mine nää apu ninge-nininuge, egä mine kokre gemi, tabe kokre cäco gyene?

Weene Jaawenimuye Iyeta Gwidape bine Acejiyame me Ngii Babo Wawename

23 Biname cina apu jüicusi egä, “Iyeta mule lui papa gemi wawenetnäjame.” Yoo toraca gyene, yepä iyeta mule lui miiji lica gemi. Cuta apu jüicusi egä, “Cine papa gemi iyeta mule bine wawenetnäjame.” Yoo, yepä iyeta mule lui biname bine lica yäätityeräjimusi. 24 Nuuja te gone teeme

taatu miiji ne jäärnguge, yepä miiji tabe poto bime miiji ne ärngi.

²⁵ Weene miiji gemi loolo me iyeta cibi deedei bine, lui bine jaaletnimusi aletna puupu cabu. Pepu cibi deedei ärwäja cabu ca weene gone niyaniya lasicnantinuye, egä pama uuje bine iiwäräneji deedei gemi. ²⁶ Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, “Gawecewe piiyepu iyeta teeme gwidape Yageyame memi.”

²⁷ Piiyepu ätrunga cäco biname te liba weebibine ala tisoglicininuge deedei loolo me, weene liba singi otnime, piba naaclepi, erwäjemepeye, tabe ngena icärininuge. Weeme nuuja ingle lica birige niiya asicnentame pui cibi deedei name pi. ²⁸ Yepä pui abasecretna cabu liba nuuja te jiiinuge egä, “Ai cibi lui uuje bine iiwäräneji gemi,” piba pui biname name pi gone yäärngäjuye, lui te jiiinuge pui mene. Cuta piiyepu teeme asicnenta name pi gone yäärngäjuye, ingle tabe lasicnantuge egä niiya mule gyene. ²⁹ Yoo, cane weeme asicnenta name pi lica jiiicenine ai mene, ingle pui cibi ärngäja te äblicäco weeme asicnenta ne sabe wawena, yepä pui nuuja me asicnenta name pi cane jiiicenine.

Siige weeme yepä te pama jiiicenige egä, “Nuuja biname me asicnenta te ngeno me niibenige cane gwidape wawename, lui cäme täápume papa gemi. ³⁰ Cane liba Acejiyame ne eso yäacärune deedei täápume, siige yäärwäjune, piba ngena name pi poto cina cebine niicetnusi deedei poto cidi me, cane lui täápume eso yäacärune Acejiyame ne?” ³¹ Agesa cäme mene pui biname täápume:

weene ngena liba jaawenuye, yäärwäjuye coo yäänäjuye, weene iyeta jaawenimuye Acejiyame me ngii babo wawename. ³² Weene epu inajipi, egä weene Israela biname bine atramame gone jaawenimuye, coo piyepu lui cina Israela biname lica gemi, coo piyepu Keriso ne lui cina jäärungusi. ³³ Weene epu äbitinineye cane liyepu, lui te äbitinine iyeta biname bine ngenecu miiji me wawename. Cane cäme miiji täápume lica äbitinine, yepä iyeta biname bime miiji täápume naace täápume piba iyeta cina ireclota ne päpäname Yeesu cabu ca.

11

¹ Cebine nätuteye epu, cane lipu Keriso ne jitungene.

Magebi Rooriye cina Lipulipu Lenajame Ireçu Ätumuta Padare cabu

² Cane weebibine iwepyeräjininine, ingle weene ngene lica jitrimalinuge cäme poto cidi me, piyepu weene icwetnenemiye, cane lui itu ibiberäjipene weebibine. ³ Yepä cane singi gäne weene umle äbitame, egä Keriso sine mope iyeta rooriye bime täápume, rooriye sine mope teeme coga täápume, piyepu Acejiyame sine mope Keriso täápume. ⁴ Pipu pi rooriye te liba ätrunga ingle abasecretna cabu ireçu lätumutuge coo Acejiyame me tagepogogo mene jiiemuge mope acwabäneji, tabe Keriso ne opo gaabe me lica yaacituge, lui sine teeme mope biname. ⁵ Piyepu cuta lui magebi te mope acwaba cäco ätrunga ingle abasecretna cabu ireçu lätumutuge coo Acejiyame me tagepogogo mene jiiemuge, tabe

teeme rooriye ne opo gaabe me lica yaacituge. Pui lui epu pana gyene, egä teeme mope äsweji ge. ⁶ Magebi te liba teeme mope lica yaacwabuge, tabe cuta miiji teeme edingäli alacna. Yepä, ingle ajiri mule gyene magebi täápume edingäli alacname coo mope äsweji lenajame, tabe miiji teeme mope ne acwaba. ⁷ Yepä rooriye te gone teeme mope ne acwaba, ingle Acejiyame te ituge teebine teeme pana me wawena piiyepu teeme pana ireclota ituge ceera. Yepä magebi ne rooriye me pana ireclota ituge ceera, ⁸ ingle rooriye ne lica ituge magebi cabu ca wawena, yepä magebi ne ituge rooriye cabu ca wawena.* ⁹ Cuta piiyepu rooriye ne lica ituge wawena magebi täápume yepä magebi ne ituge wawena rooriye täápume. ¹⁰ Peei name pi magebi te miiji teeme mope ne cängena acwaba naace täápume Acejiyame me mename seemo cina päpäname, egä tabe teeme rooriye ne opo gaabe me yaacituge. ¹¹ Yepä Yageyame me ätrunga ingle cabu magebi te taatu lica gwene cuta piiyepu rooriye te taatu lica gyene. Magebi me lipu singi pisi nyene rooriye me ätityera täápume, rooriye me cuta singi pisi nyene magebi me ätityera täápume. ¹² Magebi ne lipu ituge rooriye me cabu ca wawena, cuta pepu gyene, rooriye te magebi me cabu ca lapli-mluge, piiyepu Acejiyame agednayame gyene iyeta gwidape täápume.

¹³ Siige weene weemämu atranipeye, egä nää miiji gyene magebi te ätrunga ingle abasecretna cabu irecu ätumuta mope acwaba

* **11:8:** magebi rooriye: Ire Genesis 2:21-23

cäco. ¹⁴ Acejiyame te lipu biname bine icranuji ai gawe cabu lenajame, pei te birige abiberäja, egä rooriye täápume lecaleca edingäli lui ajiri cama birige, ¹⁵ yepä magebi ne lui miiji opo me jwaawenuge. Teebine lecaleca edingäli ituge ceera acwaba täápume. ¹⁶ Liba biname piti nemi, laati bemi singi ai poto cidi me äcelame, cäme nuuja mene lica gyene iicemame, yepä cine piyepu iyeta ätrunga ingle cina apu läbitininusi.

Korinito Ätrunga Biname cina Aareto ne Niyarage Yaarwusi

¹⁷ Cane liba ai umle mene jijananeninine, cane miiji cuta weebibine ablaweja. Weene liba labasecretnininuye irecu ätumutame, weene nuuja ätityera ne puma cita ca lica jääpänuye, yepä sabe jiwenininuge weebibine. ¹⁸ Yoo, cane ituge ätecija, egä weene liba labasecretnininuye irecu ätumuta täápume, weene yepä ngene atwanena cama lica birige. Cuta cane jitrungenine, egä ai mene lui toraca gyene, ¹⁹ ingle cane umle gäne, egä weeme maramara äbita lui papa lica gyene. Pei lui weebibine apicetnärame weene piba opo awatname, egä weeme sobe cabu laati bemi toracarage ngenecu cama. ²⁰ Yoo siige, weene liba labasecretnininuye, weene aareto† ne cängena lica yaarwuye puma. ²¹ Ingle weene liba läbitininuye deedei loolo me, weeme yepäyepä cina jilonicininuge watawata teeme gome waadename weeme yepäyepä cina lui deedei piyepu waina

† **11:20:** aareto: Pui padare cabu ätrunga biname cina liba labasecretnininusi aareto loolome, teepi pui padare cabu cuta deedei läbitininusi.

niiye saawadimuye. Peei name pi owecumete biname cina loolomecewe birige piyepu laatibi bucurage waina niiye saawadimusi, teepi pui cabu ca buduma me läbitininusi. ²² Weeme nää weemerage mete lica gemi pepu loolo me coo nänäjame? Weeme täápume nää papa gyene Acejiyame me binamewale bime abasecretna cabu buduma mule acnetnejame? Coö piyepu weene nää singi gemi owecumete biname bine ajiri me wawename? Cane nää miiji weebibine awepyeräja? Ai poto cidi me cane licarage iwepyeräjininine!

Yageyame me Aareto

²³ Cane Yageyame bau ca ituge acata cane lui weebibine cuta itu ibiberäjipene, egä Yageyame Yeesu ne lui ciiye cabu jewabudni-tujisi budre täápume, tabe piba buluduu ne ecatige, ²⁴ Acejiyame ne eso ecäriige, itrecige, jiicige egä, “Ai lui cäme tääpe gyene, lui weeme tääpu myene. Weene erweye cebine ngene apecname.” ²⁵ Cuta pepu gyene, deedei ingwe gaabe ca tabe kwäye ne ecatige, jiicige egä, “Ai kwäye te klaje jecnenige Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niiya cabu ca äseccrame, cäme uudi liba tapirenige. Weene liba yaanuye, cebine ngene napecnuye.”

²⁶ Siige iyeta padare cabu weene liba ai buluduu ne jaarwuye piyepu ai kwäye cabu ca yaanuye, weene peei lui Yageyame me budre ne jaaitnäjuye, ngälu tabe liba cire tacnenutepi. ²⁷ Peei name pi laati te liba papapapa jaarwuge Yageyame me buluduu ne cuta yaanuge teeme kwäye cabu ca,

tabe teeme tääpe piyepu uudi bine sabe jaawenimuge. ²⁸ Yoo, pipu pi iyeta biname cina miiji niinäce teemämu lablawäjinuye, ingwe ca piba jaarwuye pui buluduu ne cuta yaanuye pui kwäye cabu ca. ²⁹ Laati te liba aareto cabu buluduu ne jaarwuge piyepu kwäye cabu ca yaanuge opo awatna cäco, egä Yageyame me tääpe ngena tääpu myene, peei biname te mäpu ne jääpänuge. ³⁰ Peei name pi weeme bucurage cina pita gemi piyepu bleela gemi, nesae cina budre ituge äbita. ³¹ Yepä mine liba mimämu niinäce lablawäjinago, piba Yageyame te nuuja singi lica mibibine pui mäpu daremu ceerame. ³² Yepä Yageyame te nitraninuge, niblawäjinuge naace tääpume ngälugaabe je piba tabe singi lica mibibine mäpu daremu ceerame gawecewe muleyame biname cama yepä.

³³ Yoo siige, cäme ätrunga binamewale weene liba naacluge aareto loolo me, weene miiji nuuja bine awagrija, piba gigri loolo. ³⁴ Liba laasi nyene loolomecewe, tabe miiji niinäce mete cabu säärwäjuge, siige Acejiyame te piba weebibine lica ablaweja weeme niyarage mule name pi weeme abasecretna ngalebora. Yepä poto mule poto cidi me cane ebä umle pa jiwenipene, cane liba pa lädepepe peeyeme.

12

Aceji Seemo te Kokre Yäacäranemuge Maramara Kaakesea Wawenecame

¹ Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene toraca umle äbitame, egä Aceji Seemo te ngena maramara kaakesea tääpume kokre ceera.

² Weene umle gemi, egä weene liba camu Acejiyame umle cäco inajininuji, mene cäco uuje cina weebibine conocono gaabe cabu me iwadininujisi weene teebibine awejename. ³ Peei name pi weene miiji cängena ire lui gyene miiji seemo, cuta lui gyene niiya seemo. Liba Acejiyame me Seemo te biname ne yaacenanuge, tabe äblicäco iicana egä, “Yeesu, maane nääglumegel!” Cuta nuuja poto me, nuuja te äblicäco iicana egä, “Yeesu lui cäme Yageyame gyene,” liba teeme cabu Aceji Seemo te lica yaanajuge.

⁴ Maramara kokre piti nemi maramara kaake-sea wawename, yepä lui Seemo te biname bine yääcäranemuge peei kokre, tabe yepä taatu gyene. ⁵ Cuta kaakesea maramara gemi, yepä Yageyame lui tääpume jaawenimusi, tabe yepä taatu gyene. ⁶ Kokre mule lui maramara gemi, yepä Acejiyame lui te umle yääcäranemuge, tabe yepä taatu gyene. ⁷ Acejiyame te biname bime yepäyepä cabu maramara gaabe ca yaaboclomäjuge, egä teeme Seemo pisi nyene teeme cabu. Siige iyeta mule, lui maramara biname cabu läpletneräjuge, teepi iyeta biname bime miiji tääpume. ⁸ Yoo, teeme Seemo te yepä ne umle yääcäruge tabe mäpu cabu ca asata gaabe ne päpäname; cuta nuuja ne ngene atwana yääcäruge tabe ämletnäreji gwidape coo mule poto cidi me umle äbitame. ⁹ Tabe cuta nuuja ne ätrunga yääcäruge poto gwidape poto cidi me egä pagege äbita; cuta nuuja ne kokre yääcäruge biname bine pita cabu ca miiji wawenename. ¹⁰ Piiyepu nuuja ne yääcäruge kokre tabe kokre cama ciitaca mule bine wawenecame; cuta nuuja ne kokre yääcäruge

Acejiyame me tagepogogo mene iicemame; cuta nuuja ne kokre yääcäruge tabe ngene ca aglime, egä nuuja biname ne lui seemo te ecanenige, nää tabe Aceji Seemo gyene coo niyarage seemo gyene; cuta nuuja ne kokre yääcäruge tabe teeme umle cäco mene ca iicemame; cuta nuuja ne kokre yääcäruge pui mene ne aboclomtame.

¹¹ Iyeta ai mule bine yepä Seemo te jaawenimuge, lui te maramara kaakesea yääcäranemuge biname yepäyepä bine, tabe lipu tääpume singi ceerame.

Yepä Tääpe, Bucurage Piicwa

¹² Ätrunga ingle cina lui Keriso me tääpe gemi. Ätrunga biname cina lui maramara piicwa gemi, lui cina yepä tääpe ne jewenenisi. ¹³ Mine puu maramara biname gemi, Israela biname coo nuuja gawe biname, aletnäneji biname coo poto biname, yepä mibibine iyeta yepä Seemo ca ituge äciseja, siige mine yepä tääpe me ituge äbita. Piiyepu Acejiyame pui yepä Seemo ne ituge acitena mime yepäyepä cabu tabe lenajame.

¹⁴ Tääpe cabu yepä taatu piicwa lica gyene, yepä bucurage piicwa gemi. ¹⁵ Ernge te liba jiicuge egä, “Cane ime lica gäne, pei name pi cane tääpe me piicwa lica gäne,” pei te lica jiibuge tabe tääpe me piicwa lenajame. ¹⁶ Cuta tablame te liba jiicuge egä, “Cane irecu lica gäne, pei name pi cane tääpe me piicwa lica gäne,” pei te cuta lica jiibuge tabe tääpe me piicwa lenajame. ¹⁷ Tääpe te liga iyeta irecu taatu cirege, tabe piba lipulipu ätecijana. Piiyepu tääpe te liga iyeta tablame taatu cirege, tabe piba lipulipu lengo ärmetneja. ¹⁸ Yepä

Acejiyame te piicwa maramara bine icranimuji tääpe cabu, tabe lipu ituge singi. ¹⁹ Liga iyeta yepä taatu piicwa cirege, piba tääpe te lica cirege. ²⁰ Yepä pepu lica gyene. Piicwa maramara gemi, tääpe lui yepä gyene.

²¹ Peei name pi irecu te äblicäco ime ne jaji egä, “Cane singi lica gäne mäáme tääpume.” Cuta mope te äblicäco ernge bine jaji egä, “Cane singi lica gäne weeme tääpume.” ²² Cuta piiyepu tääpe te äblicäco eei piicwa cäco lenaja, mine lui poto cidi me ngene jwaatwananinago, egä kokre cäco gemi. ²³ Piiyepu lui piicwa poto cidi me ngene jwaatwananinago, egä papa gemi, mine cängenarage ire jwaatwemusi; cuta lui piicwa bine äblicäco awabudnita, mine cängenarage yaacwabimusi. ²⁴ Yepä lui piicwa bine biname cina miiji päpäname, teepi acwaba cäco yaacrajimuge. Acejiyame te tääpe ne epu jewenuji, egä mine lui piicwa tääpume lasicnanti-nago, egä papa gemi, tabe singi peei piicwa bine opo gaabe me acraname. ²⁵ Yoo siige, tääpe me maramara piicwa cina äblicäco teemete ägyi, yepä teepi teemeteme ire latwinusi. ²⁶ Yepä piicwa te liba mäpu cabu yaanajuge, teepi iyeta pui mäpu cabu yaacrajuge ten cama. Cuta yepä piicwa ne liba yaawepyeräjusi, teepi iyeta yepä gege teta cama.

²⁷ Yoo, weene peete nemi Keriso me tääpe; weene yepäyepä cina lui teeme yepäyepä piicwa gemi. ²⁸ Ätrunga ingle ngalebora Acejiyame te biname bine ituge maramara kaakesea tääpume acranetnäja. Tabe poto bine ätyepäneji biname me ituge acrana, poto bine ituge acrana Ace-

jiyame me tagepogogo mene iicemame, poto bine abiberäjame, poto bine kokre cama ciitaca mule bine wawenecame, poto bine kokre ituge ceera pita biname bine miiji wawenename, poto bine nuuja biname bine ätityeräjame, poto bine ituge acrana mope biname me, cuta poto bine kokre ituge ceera teepi teeme umle cäco mene ca iicemame. ²⁹ Yepä iyeta ätrunga biname cina ätyepäneji biname lica gemi, coo teepi iyeta cina Acejiyame me tagepogogo mene lica jiicemusi, iyeta cina lica yaabiberäjimusi, ciitaca mule bine lica jaawenimusi, ³⁰ coo pita biname bine miiji lica jaawenanemusi, coo teeme umle cäco mene ca lica jiicemusi, coo teepi iyeta cina ibibi lica gemi pui mene aboclomtame. ³¹ Yoo, weene äbitinineye kokre päpäname modamoda mule bine wawenecame. Yepä, yepä taatu gwidape pisi nyene, lui gyene baborage. Peei lui singi gyene biname bime tääpume.

13

Toraca Singi Lipu Gyene

¹ Cane liba ibibi birige iicema biname bime maramara mene ca coo mename seemo bime maramara mene ca, yepä cane liba singi lica biname bime tääpume, cäme mene lui epu pana birige paate ala coo gogogo ala liiyepu. ² Ngänu gyene, cane liba ibibi birige Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, piyepu cuta cäme liba umle piti nemi iyeta mule poto cidi me, piyepu cane liba umle birige iyeta ämletnäreji gwidape piyepu mule poto cidi me, cuta cäme liba ätrunga pisi nyene podo bine äyebgame teeme puupu cabu

ca, yepä cane liba singi cäco nanajuge biname bime täápume, iyeta pei mule lui papa birige. ³ Ngänu gyene cane puu iyeta cäme gwidape ceerana owecumete biname bine coo cäme tääpe ne ceera uubuderame, yepä cane liba singi lica biname bime täápume, pei mule cina nuuja miiji lica birige cäme täápume.

⁴ Toraca singi cama lui biname te mäpu cabu bojäcu yaanajuge, tabe owelaamelame gyene, ire patre lica yaagluge, lica lawepyeräjuge, mope babo me lica läbituge. ⁵ Toraca singi cama biname te cängena yaanajuge, teeme taatu miiji ne lica jäärnguge, claabe me wata lica läbituge, biname bime niiya mule bine lica yaawadimuge, yepä ngene jäätrimaluge teeme niiya mule poto cidi me. ⁶ Toraca singi lui gege lica birige walya täápume, yepä tabe gege birige toraca täápume. ⁷ Biname te liba toraca singi cama, ngänuge lipulipu teebine sabe jaawenusi, tabe yäämyemutuge. Toraca singi cama biname te teeme ätrunga ne lica yaape-saruge, tabe wälu lica birige, piyepu tabe gloose lica läbituge mäpu cabu bojäcu lenajame.

⁸ Toraca singi te iyeteta gyene. Acejiyame me tagepogogo mene iicema cina cire lapiripesi, piyepu biname bime umle cäco mene iicema cire lapiripesi, cuta umle te cire lapirepi. ⁹ Mime umle lui cängena lica gyene, piyepu mine lui Acejiyame me tagepogogo mene jiiemus, poto bine jäätibäjemusi; ¹⁰ yepä eei te liba tädenige lui te epucäco gyene, piba iyeta lui cina epucäco lica teepi cire lapiripesi.

¹¹ Cane liba bägrä je, cane bägrä pana mene

jiicemujine piijepu ngene jotwananujine. Cane liba babo me äbitujine, cane bägrä bime mule bine ebmalimujine. ¹² Mine page Acejiyame ne jepänanenisi owowä pana, lica pajecurage, siige ingwe ca mine teebinerage cire jääpänepesi. Page cane teebine cängena umle lica, yepä piba cirege cane cängena iyeta umle äbita teeme poto cidi me, tabe lipu umle iyeta cäme poto cidi me.

¹³ Yoo siige, ai nesae cina cire yaacrajemepi, ätrunga, ngene atwanena ca oomlana piijepu singi, yepä ai bime cabu ca singi lui baborage gyene.

14

Lipu Maramara Kaakesea tääpume Aceji Seemo Kokre Ceera

¹ Weene kokre äbitipeye toraca singi cama lenajame, cuta kokre äbitipeye Aceji Seemo bau ca kokre päpäname maramara kaakesea wawename, toracarage lui Acejiyame me tagepogogo mene iicemame. ² Laati te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe biname bine lica jaajanane-muge, yepä Acejiyame ne jaajanuge, ingle nu-uja biname te äblicäco teeme mene ätecija. Tabe Aceji Seemo me kokre ca mene jiicemuge ogä gwidape poto cidi me. ³ Yepä laati te Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe biname bine yäätityeräjimuge, kokre yäcärimuge piijepu ngenecu plowa me jaawenimuge. ⁴ Yepä laati te liba teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe teeme taatu miiji tääpume jiicemuge. Yepä laati te Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe ätrunga ingle ne yäätityeräjuge.

⁵ Cane singi gäne weene iyeta weeme umle cäco mene ca iicemame; yepä cane toraca singi gäne weene kokre ne acatame Acejiyame me tagepogogo mene biname bine jajanename. Laati te Acejiyame me tagepogogo mene biname bine jaajananemuge, tabe baborage gyene, ingle biname cina yäatecijemuge tabe ngena täapume jiicemuge. Yepä laati te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe matikäli gyene, ingle biname cina lica yäatecijemuge, tabe ngena täapume jiicemuge. Tabe ebä babo läbituge, liba biname pisi nyene peei mene ne aboclomtame naace täapume ätrunga ingle biname cina piba pui mene cabu ca ätityera ne päpäname. ⁶ Yoo, cäme ätrunga binamewale, cane cäme cabu ca etonärenine ai mule ne. Cane liba lädune peeyeme, siige mime umle cäco mene ca jiicemune, cane piba lipulipu itityärinune weebibine? Cane licarage itityärinune, cane liba lica saawadimune Acejiyame te ngena cäme bau me saaboclomtuge cane weebibine jajanename, coo liba lica saawadimune umle mene, coo piyepu Acejiyame me tagepogogo mene, coo abiberäja mene.

⁷ Cuta pepu gyene, laati te liba jääcnäjuge dobidobi ne coo gogogo ne papapapa, biname cina umle lica birige, egä ngena uupera täapume jecnäjenge. ⁸ Piiyepu laati te liba moole ne däägurage cubu täapume jääcnäjuge, biname cina lica birige amacetnäja. ⁹ Cuta pepu gyene, maane liba mäame umle cäco mene ca jiicemute, biname cina lipulipu ätecija, maane ngena täapume jiicemute. Mäame mene te papa me läbituge. ¹⁰ Ai gawecewe cabu lui bucurage maramara mene

gemi, yepä teepi papa lica gemi, ngene atwana cama gemi. ¹¹ Yepä laati te liba căme umle căco mene ca cebine najananuge, pui biname te catecewe biname pana birige căme täápume, cane cuta piyepu catecewe biname pana birige teeme täápume. ¹² Siige weene liba äbitininiye Aceji Seemo me kokre päpäname maramara kaakesea wawename, weene miiji eei kaakesea täápume oräre singi, lui cina yäätityeräjimusi ätrunga biname cina kokre äbitame.

¹³ Peei name pi lui biname te teeme umle căco mene ca jüicemuge, tabe miiji irecu ätumuta Acejiyame bau me tabe teebine kokre ceerame pui mene ne cuta aboclomtame. ¹⁴ Cane liba căme umle căco mene ca irecu lätumutanune, căme seemo te căme cabu irecu lätumutanuge, yepä căme ngene atwana te pui mene ne lica joomluge. ¹⁵ Cane siige miiji ngena wawena? Cane singi gäne căme seemo te căme cabu căme umle căco mene ca irecu ätumuta piyepu uupera atanga, yepä cane cuta singi gäne cămerage mene ca irecu ätumutame piyepu uupera atangame, cane lui mene täápume umle. ¹⁶ Maane liba weeme abasecretna ngalebora Acejiyame ne yaawepyeräjute mäame umle căco mene ca, Aceji Seemo lui mene yäacäruge mäame seemo ne, pui mene umle căco biname cina lipulipu “Amen” mene iicana, ingle teepi nuuja umle lica birige, maane ngena täápume jüicemute? ¹⁷ Maane puu miijirage yaawepyeräjute Acejiyame ne, yepä poto bine lica yäätityeräjimute.

¹⁸ Cane Acejiyame ne eso ecärenine, egä cane căme umle căco mene ca magerage jüicananemune weeme iyeta cabu ca. ¹⁹ Cane puu miiji gäne

ätrunga ingle me abasecretna ngalebora bucurage mene iicemame cäme umle cäco mene ca, yepä weene lica itecijinuge, peei name pi cane singi gäne mimerage mene ca iicema. Ngänuge cane matikäli taatu jii cemune, yepä weene liba umle, weene peei cabu ca labiberäjininuye.

²⁰ Cäme ätrunga binamewale, weene bägrä bime pana ngene gone jwaatwananinuye. Matimati bägrä cina lipu umle cäco bucurage gwidape poto cidi me, weene miiji pepu umle cäco inajipi ni-ya mule wawenecame, yepä weeme ngene atwadena miiji epu lenaja modamoda biname bime liiyepu. ²¹ Oogäräneji mene te apu jii cenige egä, “Yageyame te jii cenige:

cane idne mene biname bine cire jaawenemepene

cäme binamewale bine jajanename;

cane catecewe biname bime tage cabu ca cire jii cemepene,

yepä teepi puu singi lica ätecijame cebine.”

²² Yoo siige, biname te liba teeme umle cäco mene ca jii cemuge, peei lui cewecu gyene ätrunga cäco biname bime täapume, lica ätrunga biname bime täapume. Yepä Acejiyame me tagepogogo mene iicema lui cewecu gyene ätrunga biname bime täapume, lica ätrunga cäco biname bime täapume. ²³ Siige weeme ätrunga ingle me abasecretna ngalebora liba iyeta biname cina weeme umle cäco mene ca jii cemusi, siige lui ätrunga biname bine lica ituge abiberäja ai mule poto cidi me coo piiyepu ätrunga cäco biname, teeme poto cina liba sääbäcnusi, siige yäatecijemuge weene iicema je, teepi apu jaangemuge, egä weene

iyeta buduma gemi. ²⁴ Yepä weene iyeta liba Acejiyame me tagepogogo mene jii cemimuye, siige ätrunga cäco biname coo piiyepu ätrunga biname te, lui nuuja umle lica gyene ai mule poto cidi me, liba tabacituge, liba yäatecijuge pui mene, tabe lasicnantuge, egä tabe niiya mule ituge waweneca. Tabe lui mene yäatecijuge teebine yaablawäjuge, ²⁵ siige teeme ngena gemi ämletnäreji, iyeta sääsemuge. Tabe piba kokorare ca lääpednutuge, Acejiyame ne opo gaabe yaacituge, siige teeme niiya mule bine jaawabudnitemuge, jii cuge egä, “Toraca, Acejiyame pisi nyene weene cama.”

Irecu Ätumuta Kaakesea Miiji Cängena Wawena

²⁶ Yoo, cäme ätrunga binamewale, mine ngena abiberäjame ai cabu ca? Weene liba labasecretininuye irecu ätumutame, yepä te uupera ne yaacatuge, nuuja te ibiberäjininuge, nuuja te jijinuge Acejiyame te ngena yaaboclomtuge teeme bau me, nuuja te teeme umle cäco mene ca jii cemuge, cuta nuuja te peei mene ne yaaboclomtuge. Iyeta weene lui mule jaawenimuye, miiji weeme ätrunga ingle ne ätityera. ²⁷ Weeme abasecretna ngalebora liba pisi nyene weeme umle cäco mene ca iicema mule, neeneni coo nesae cina miiji iicema; yepä te liba lätecituge, nuuja te piba gije labacituge. Cuta nuuja te miiji aboclomäja peei mene bine. ²⁸ Yepä aboclomta biname liba lica birige, pepu biname cina miiji abasecretna ngalebora bojä agime. Teepi miiji teeme taatu tääpume iicema piiyepu Acejiyame tääpume. ²⁹ Neeneni coo nesae biname cina miiji

Acejiyame me tagepogogo mene iicema, cuta poto cina miiji atrana, egä ngena tääpu myene peei mene. ³⁰ Biname te liba pisi nyene Acejiyame me tagepogogo mene iicema cabu, siige nuuja te liba pui padare cabu yäätecijuge Acejiyame bau ca, niinäce lui te jiicemuge, tabe miiji ätecita padare ceerame pui nuuja ne tabe cuta iicemame. ³¹ Apu gaabe ca weene iyeta miiji gemi padare päpäname Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, siige piba iyeta biname cina labiberäjininusi, kokre läbitininusi. ³² Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname te teemämu lawecetnäruge, ³³ ingle Acejiyame tabe singi lica weene apu mule papa-papa wawenetnäjame irecu ätumuta padare cabu, yepä cängenarage poode cama.

Iyeta poto ta ätrunga maramara ingle cabu luma biname cina labasecretnininusi irecu ätumutame, ³⁴ magebi cina miiji bojäcu lenaja. Peei lui miiji lica gyene teepi mene iicema, piyepu teepi gone niinäce gaabe me äbita, Israela biname bime Cotre te cuta lipu jiicenige. ³⁵ Teepi liba singi ngena tääpume umle äbitame, teepi miiji irecu ätumuta kaake poto cidi ca teeme rooriye bine ätemleja mete cabu, ingle niiya gyene teepi irecu ätumuta padare cabu mene iicema. ³⁶ Acejiyame me mene te weeme cabu ca lica täduge, coo weeme taatu tääpume lica täduge?

³⁷ Laati te liba ngene jwaatwananuge, egä tabe Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname gyene, coo piyepu Aceji Seemo te teebine kokre yääcäranuge poto kaakesea wawename, tabe miiji umle, egä cane ngena yoogärenine, Acejiyame bau

ca gyene. ³⁸ Tabe liba ai mene ne lica jäätecijuge, weene gone cuta teebine ätecija.

³⁹ Yoo, căme ätrunga biname, weene kokre äbitipeye Acejiyame me tagepogogo mene iicemame. Yepä weene cuta gone jiihemuye, laatibi teeme umle căco mene ca jiičemusi. ⁴⁰ Yepä weene ngena jaawenuye weeme irecu ätumuta ngalebora, miiji cąngena wawena.

15

Keriso me Budre cabu ca Arpinenta

¹ Căme ätrunga binamewale, cane singi găne weene cuta căări ngene atwaname cane lui Miiji Mene itu jijananipene weebibine, weene lui mene ne yaacatepeye piyepu weeme ätrunga te lui mene cabu kokre jeclajutenige. ² Pui Miiji Mene cabu ca weene ireclota ne jepăniniye, weene liba kokre cama joomleniye, cane lipu jijananipene, cije weeme ätrunga te papa me läbituge.

³ Yoo, cane lui mene niinäce itu ecatujine, lui niinäce gaabe gwidape gyene, siige cane weebibine pui mene jijananipene, egä Keriso te budre äbituji mime niiya mule täapume, Oogărăneji mene te lipu jiičenige. ⁴ Teebine gape cabu me ecitujisi, siige nesae me lui bimu piba Acejiyame te teebine erpinantuji, Oogărăneji mene te lipu jiičenige. ⁵ Tabe Peteru bau me niinäce aboclomtuji, puma cita ca teeme iyeta twelb bau me. ⁶ Piba tabe cuta faib hanred cerămu poto cama ätrunga biname cabu me yepä gääbu taboclomtuji. Teeme bucurage cina camu ireclota gemi, puu poto cina budre gemi. ⁷ Puma cita ca tabe cuta aboclomtuji Yakobu

bau me piiyepu iyeta teeme ätyepäneji biname bime bau me.

⁸ Ingwerage ca tabe cuta căme bau me tabo-clomtuji, lui epu pana gäne, egä cane toracarage padare cabu lica aplimlujine. ⁹ Cane matikäli gäne iyeta poto teeme ätyepäneji biname bime cabu ca. Cuta cane miiji lica gäne teeme ätyepäneji biname ngii ne acenename, ingle cane Acejiyame me biname bine sabe itu tewenenäjemumene. ¹⁰ Yepä Acejiyame te owecu nawenuji, siige cane page age säne, cane lipu nanajinige. Tabe lui owecu nawenuji papa me lica äbituji, yepä cane mage kaakesea ituge wawena poto ätyepäneji biname bime cabu ca. Puu toraca gyene, egä cane căme ca ai kaakesea ne lica ituge wawena, yepä Acejiyame me owecu ca ituge, lui te căme cabu kaakesea jewenenige. ¹¹ Yoo siige, ngänu gyene laati te weebibine Miiji Mene jajanena, cane te coo poto ätyepäneji biname cina, ingle cine biname bine yepä mene jaajananemusi, siige weene pei mene ne ituge ätrunga.

Budre cabu ca Arpinenta

¹² Yoo, cine jaajananemusi, egä Keriso budre cabu ca itu arpinantuji, cije lipu pi weeme poto cina piba jiiucuye, egä budre cabu ca arpinera lica gyene. ¹³ Pei liba toraca gyene, piba Keriso budre cabu ca lica itu arpinantuji. ¹⁴ Cuta tabe liba lica itu arpinantuji, piba cime mene jajanena kaakesea papa gyene, weeme ätrunga cuta papa gemi. ¹⁵ Pui taatu lica, cuta piba cibibine nipänininisi, egä cine walya otrometnenininago Acejiyame poto cidi me, ingle cine ituge iicana, egä tabe Keriso ne

budre cabu ca itu erpinantuji. Yepä liba toraca gyene, egä budre cabu ca arpi-nenta lica gyene, tabe piba Keriso ne lica itu erpinantuji. ¹⁶Ingle budre cabu ca arpinenta liba lica gyene, piba Keriso ne cuta lica ituge arpinenta. ¹⁷Piiyepu Keriso ne liba lica ituge arpinenta, piba weeme ätrunga te papa me äbitenige, siige weene camu niiya mule cabu inajininige. ¹⁸Piba cuta budre biname lui cina Keriso ne itu jäätrungepesi, iyeteta ituge aperse-
räja. ¹⁹Mine liba Keriso cabu me ngene atwana yaacranusi ai taatu ireclota täapume ätityera päpäname, lica ciige ireclota täapume, cine piba owecumete gemi iyeta biname bime cabu ca.

²⁰Yepä toraca gyene, egä Acejiyame te Keriso ne budre cabu ca erpinantuji, siige ai te niwabininige, egä tabe cuta eei bine cire yaarpinäremepi, lui cina budre ituge äbita. ²¹Budre te lipu biname cabu ca täduji, cuta budre cabu ca arpinenta te piiyepu biname cabu ca täduji. ²²Iyeta biname cina lipu Adamu miji pi budre läbitininusi, teepi pepu Keriso miji pi cuta budre cabu ca cirege arpinera. ²³Yepä Acejiyame te iyeta biname bine teemerage padare cabu cire yaarpineräjemepi: tabe Keriso ne niinäce gaabe me itu erpinantuji, siige Keriso te liba cire tacnenutepi, Acejiyame Keriso me biname bine piba cire yaarpinäremepi. ²⁴Peei ingwe gaabe ca ai padare me ngälugaabe te ebä cire tädepi, Keriso te liba cire yaapremalemepi teeme cubuyame seemo bine piiyepu teeme poto cubuyame kokre bine, siige iyeta gwidape Aceji Babe ne cire yääcärepä tabe te waadename. ²⁵Ingle naace

gyene Keriso te miiji babo biname me lenaja, ngälu Acejiyame te iyeta cubuyame bine cire yaapremalemepi, siige cire yaacranemepi Keriso me ernge gawe me. ²⁶ Budre lui ceräcerägäabu cubuyame gyene tabe apremelame. ²⁷ Oogäräneji mene te jiićenige egä, “Acejiyame te ituge iyeta gwidape bine acrana teeme ernge gawe me.” Yepä mine umle gemi, egä ai “iyeta gwidape” ngalebora Acejiyame lica gyene, lui te iyeta gwidape bine cire yaacranemepi Keriso me ernge gawe me. ²⁸ Siige Bägrä te liba mope biname me cire yaanajepi iyeta gwidape tääpume, piba tabe cire läcärepi teemämu Acejiyame te ire atwime, siige piba Acejiyame te iyeta ire cire jaatwemepi.

²⁹ Cije lipu gyene lui biname cina niiye ca äciseja ne ituge acata budre biname bime puupu cabu? Teepi ngena name pi pui mule ne itu jaawenepesi, liba budre biname bine lica cirege arpinera. ³⁰ Piiyepu cuta budre cabu ca arpinera liba lica cirege, cije cine piba ngena name pi iyeta padare cabu ai kaakesea name pi mäpu cabu ninajininige. ³¹ Cäme ätrunga binamewale, peei lipu toraca gyene, egä cane mime Yageyame Yeesu Keriso me opo gaabe je babo gege gäne wemiji pi, peei cuta toraca gyene, egä cane iyeta bimu gaabegabe cabu budre mametarage cama waatnune. ³² Ngena miiji gyene cäme tääpume, cane liba Epeso je larngepene biname bime cama lui cina girigale gwidape bime pana ge, cane liba lica jäätrungepene, egä ireclota pisi nyene budre me ingwe gaabe ca. Liba budre cabu ca arpinera lica cirege, piba “Mine yäärwäjemesi, yäänäjemesi, ingle ciyeciye siige mine budre.”

³³ Gone langletnäjinye. “Niiyarage abasutanayame cina biname bime miiji mule bine sabe jaawenimusi.” ³⁴ Weene miiji täcnäripeye weemerage ngene atwanena cabu me, niiyaniya mule bine ebmaläcemepeye. Cane ai lui weeme ajiri me jüicenine, egä weeme poto cina Acejiyame umle cäco gemi.

Biname cina Lipulipu Budre cabu ca Arpinera

³⁵ Yoo, biname yepä te pama apu birige ätemla egä, “Budre cabu ca biname cina lipulipu larpinärüge, piyepu lipulipu tääpe bine teepi yaawadanemusi?” ³⁶ Maane lipulipu pepu ätemla! Maane liba kuu gije ne jaacnute, tabe ebä lica agi, tabe liba budre niinäce lica läbituge. ³⁷ Maane gijerage ne lica jaacnute, yepä kuu ne jaacnute, wiiti kuu ne coo ngena nuuja kuu ne, siige pui cabu ca gije te taaguge. ³⁸ Siige Acejiyame te kuu ne jaawenuge teemerage tääpe cama gije te agime. Cuta maramara kuu bine jaawenimuge maramara tääpe cama gije cina agime.

³⁹ Gije bime tääpe lipu maramara gemi, poto gwidape bime tääpe cuta pepu maramara gemi. Biname bime tääpe mara gyene, glunubora otnetneja gwidape bime tääpe mara gyene, niye bora cibü bime tääpe mara gyene, ele bime tääpe mara gyene.

⁴⁰ Piiyepu lui cina cabucewe je icrajenemige, teeme tääpe lui mara gyene, cuta gawecewe cabu lui cina icrajenemige, teeme tääpe mara gyene. Cabu tääpe me jamyacu mara gyene, gawe tääpe me jamyacu mara gyene. ⁴¹ Cuta dume cabu je

lui gwidape teepi maramara gemi: bimu me apaclyera mara gyene, mabye me mara gyene, wale bime mara gyene. Cuta wale cina lica gemi yepä apaclyera cama, poto cina babo apaclyera cama, poto cina matikäli apaclyera cama gemi.

⁴² Apu cirege, biname cina liba budre cabu ca arpinera. Biname ne liba yaacitusi, teeme tääpe te locwäwuge; yepä tabe lui tääpe cama cirege arpinenta, budre cäco tääpe cirege. ⁴³ Liba yaacitusi, niijarage piyepu kokre cäco; liba larpinantuge, miijirage piyepu kokre cama. ⁴⁴ Liba yaacitusi, peei lui gawe me tääpe gyene, liba larpinantuge, seemo me tääpe cirege. Gawe me tääpe lipu pisi nyene, cuta pipu ge seemo me tääpe pisi nyene. ⁴⁵ Apu oogäräneji gyene egä, “Acejiyame te niinäce Adamu ne gawe ca jewenuji, buuwemope ecäruji, siige tabe ireclota ge.” Yepä Keriso lui ingwe ca Adamu gyene, tabe seemo gyene, lui te gwidape bine ireclota yäcäranemuge. ⁴⁶ Yepä, seemo me tääpe lui niinäce tääpe lica birige, yepä ai gawe me tääpe niinäce birige, siige piba seemo me tääpe ingwe ca birige. ⁴⁷ Niinäce Adamu ne Acejiyame te gawe ca jewenuji, siige tabe gawecewe cabu ca gyene, ingwe ca Adamu lui cabucewe ca gyene. ⁴⁸ Ai gawe cabu lui biname cina icrajnige, teepi gawe ca wawenäneji biname pana gemi, yepä laatibi cirege otni cabucewe me, teepi puma pui biname pana cirege äbita, cabucewe ca lui te täduji. ⁴⁹ Yoo, page mine gawe ca awenäneji biname pana gemi, yepä mine cire läbitipago teeme pana me, cabucewe ca lui te täduji.

⁵⁰ Cäme ätrunga binamewale, cane naace

tääpume jicemenine, egä page mine lui tääpe bine ewadanemenisi, teepi äblicäco otni Acejiyame me puupu cabu me; watawata gwidape äblicäco iyeteta lenaja.

⁵¹⁻⁵² Itecijinege, cane ogä mene jijenininine: mine iyeta budre lica cirege äbita, liba ceräcerägäabu moole te cire saangeneppi, yepä mine watawata taaturage mara me cire läbitipago, epu pana biname te lipu teeme irecu ne watawata taaturage lätumuge. Yoo, pui moole te liba ala cire saangeneppi, budre biname cina cire tarpinäripesi, siige ingwe ca budre lica cire läbitipesi. Yepä mine lui cina camu ireclota gemi, mine kirece tääpe ne cire yaacatepesi. ⁵³ Ai tääpe lui watawata piyepu budre myene, miiji atepingta budre cäco tääpe me, lui te iyeteta gyene. ⁵⁴ Siige ai mule te liba cire läpletnutepi, watawata tääpe te liba cire lateplingtepi budre cäco tääpe me, piba ai Oogäräneji mene te ibibi cire läbitepi egä, “Budre iigareceji gyene; tabe uutrutäneji gyene.”

⁵⁵ “Budre, mäame kokre siige bapirige; mäame biigu iyeta siige bämligel!”

⁵⁶ Yoo, lui biigu te jaawenuge biname ne budre me, pui lui niiya mule gyene; piyepu niiya mule te teeme kokre ne yaacatuge Cotre cabu ca biname bine mäpu ceerame, ingle Cotre te jaawabuge, egä biname te niiya mule ne bii becnige. ⁵⁷ Yepä mine miiji Acejiyame ne eso ceera, lui te niwenininuge uutrutame mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea miji pi.

⁵⁸ Yoo, cäme miijirage ätrunga binamewale, weene kokre cama jiclajutipi. Weene gloose cäco kaakesea jewenepeye Yageyame tääpume, ingle

weene umle gemi, egä weene ngena kaakesea jaawenuye teeme tääpume, papa me lica läbituge.

16

Rarekaake Ootona Ätrunga Biname bime tääpume

¹ Yoo, cane jijeninine, weene lui soogärepeye rarekaake ootona tääpume ätrunga biname bime tääpume Yuudea gawe ngalebora. Weene epu jewenepeye, cane Galatiya gawe cabu lui ätrunga inge bine lipu jaajemepene. ² Iyeta Sande gaabegabe weeme yepäyepä cina miiji rarekaake äyebenga weene luma ngälu ibibi gemi ceerame, siige ingwe ca piba weene nuuja singi lica rarekaake ootona, cane liba pa lädepene peeyeme. ³ Cane liba pa latyaramtepene, cane leta cama piba pa jäätyepemepene biname bine, weene lui bine tejäcrimumeye, weeme owecu gwidape ne acaname Yerusalema me. ⁴ Cuta cane liba pa jääpänepene, egä miiji gyene cane teta cama otnime, cane pa lädepene.

Paulo Gläämu Jecijige

⁵ Cane apu gläämu nacijige, egä cane weebibine ebä pa pidäripene, cane liba niinäce Makedoniya probins cabu ta pa lädepene, inge cane ngene jotwananenine Makedoniya probins cabu ta otnime. ⁶ Cane weene cama pa nanajepi seeji lecaleca padare, pama iyeta gäbu padare. Siige piba weene cebine pa nätyärepeye cäme otni tääpume, cane liba liiyeme pa lädepene. ⁷ Cane singi lica gäne weebibine watatarage äsuplengtame. Cäme singi apu gyene, egä cane lecaleca padare weene cama lenajame, liba Yageyame singi gyene.

⁸ Cane Epeso je pa nanajepi ngälu Pentikos bimu ne oomla-name, ⁹ ingle gaabe iitneji gyene cane Epeso babo cewe je miijirage kaakesea wawe-name, puu bucurage biname cina cuta cebine näciseräjenisi.

¹⁰ Timoti liba otni je peeyeme, weene miiji teebine awabla, cängengarage ire atwi, ingle tabe Yageyame me kaakesea jewenenige cane liiyepu.

¹¹ Weene gone teebine ägyi pana jaawenuye, yepä weene teebine itityärepeye poode cama tabe otnime, siige tabe piba pa tacnenutepi cäme bau me. Cane teebine jewagrijenine poto ätrunga biname cama.

¹² Cuta mime biname Apolo, cane teebine jaa-jananune tabe poto ätrunga biname cama weebibine ädärame, yepä cäro tabe camu gyene cängena ngene atwanena, egä tabe ai padare cabu pa lädepi. Yepä tabe liba miiji padare ne pa jääpänepi, tabe piba pa lädepi.

Ceräcerägäabu Mene

¹³ Weene ireire inajipi, piyepu kokre cama imyemutipi ätrunga cabu. Weene miiji wälu cäco piyepu kokre. ¹⁴ Weene iyeta mule bine owecu cama jewenemepeye.

¹⁵ Weene umle gemi Setepanus piyepu teeme ingle biname; teepi lui niinäce biname gemi ätrunga acitame Yeesu Keriso cabu me Akaya probins ngalebora. Teepi teemeteme läcäripesi Acejiyame me binamewale bime täöpume kaakesea wawename. Cäme ätrunga binamewale, peei

name pi cane jijenininine, ¹⁶ weene miiji apu biname bine ätecija, cuta laatibi teta cama kaakesea jeweninisi.

¹⁷ Cane gege gäne Setepanus, Portunatus, Akaikus, teeme otni name pi, ingle teepi ituge wawena căme täápume, weene ngena ne äblicăco ge wawena. ¹⁸ Teepi cebine ngenecu plowa me ituge wawena, weebibine lipu ngenecu plowa me itu jiwenipesi, peei name pi weene miiji apu biname bine opo gaabe me acrana.

¹⁹ Asiya probins ngalebora ätrunga ingle cina weebibine jiwablininisi. Piiyepu Akwila naabi Prisila piiyepu teeme mete cabu lui ätrunga biname cina labasecretnuge, teepi cuta weebibine jiwablininisi Yageyame me ngii cabu. ²⁰ Cuta ama lui ätrunga biname cina, teepi jiwablininisi weebibine. Weene peema weemeweme ajecletnäjipeye ätrunga biname bime mule liiyepu.

²¹ Cane lui mene aga biiri jiiemine, nuuja biname te yoogärimige căme täápume. Yepä canerage te ama yoogärinine egä: Cane Paulo te weebibine jiwablininine.

²² Laati te Yageyame täápume singi lica, tabe niiya puupu ne pa jääpänepi. “Maranata” – Mime Yageyame, maane tädi!

²³ Yageyame Yeesu me miiji te lenajame weeme cabu.

²⁴ Căme singi pisi nyene weeme täápume. Yeesu Keriso me miiji pi mine iyeta yepä gemi.

Cane ngii Paulo. Căme mene ngălu peese.

Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbd2dfe4